

Riksrevisionens redogörelse om Riksrevisionens årsredovisning för 2014

Sammanfattning

Riksrevisionen överlämnar härmed Riksrevisionens årsredovisning för 2014. Enligt lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska riksrevisorerna med administrativt ansvar besluta om årsredovisningen för myndigheten. Årsredovisningen beslutades den 16 februari 2015 av Claes Norgren.

Stockholm den 16 februari 2015

Claes Norgren

Riksrevisor

Riksrevisionens årsredovisning 2014

Grundläggande bestämmelser

13 kap. 7–9 §§ regeringsformen

9 kap. 17–19 §§ och 13 kap. 5–8 §§ riksdagsordningen

Lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen

Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

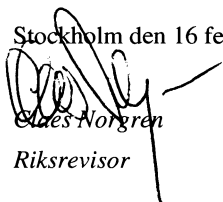
Beslut, intygande och underskrift

Riksrevisorn med administrativt ansvar fattar beslut om Riksrevisionens årsredovisning enligt 4 a § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 16 februari 2015

Claes Norgren
Riksrevisor

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Grundläggande bestämmelser	2
Beslut, intygande och underskrift	2
Innehållsförteckning	3
Förord	4
Resultatredovisning	6
Verksamhetens resultat.....	6
Ekonomisk översikt.....	8
Finansiering och kostnader	8
Anslag	10
Årlig revision.....	11
Mål.....	11
Resultat och bedömning.....	11
Effektivitetsrevision	16
Mål.....	16
Resultat och bedömning.....	16
Internationellt utvecklingssamarbete	20
Mål.....	20
Resultat och bedömning.....	20
Omvärldsriktad verksamhet.....	24
Mål.....	24
Resultat och bedömning.....	24
Internationell omvärldsriktad verksamhet.....	24
Nationell omvärldsriktad verksamhet	25
Parlamentariska rådet	29
Vetenskapliga rådet	30
Kompetens och personal.....	31
Kompetens	32
Personal.....	36
Intern styrning och kontroll	39
Sammanställning över väsentliga uppgifter	40
Finansiell redovisning.....	42
Resultaträkning.....	42
Balansräkning.....	43
Anslagsredovisning	45
Tilläggsupplysningar och noter	46
Noter.....	48
Uppgifter om ledande befattningshavare	54

Förord

Riksrevisionens uppdrag är både utmanande och komplext, vi ska granska vad statens pengar går till och hur effektivt de används. Vi verkar för demokratisk insyn, god resursanvändning och en effektiv förvaltning i staten. I en föränderlig omvärld kräver detta en förmåga att ständigt utveckla och anpassa verksamheten till nya förutsättningar och behov. Jag hoppas att du som läser denna årsredovisning får en god bild av vad vi åstadkommit under året och hur vi har arbetat för att nå våra mål.

Verksamheten under 2014 har i stor utsträckning påverkats av det utvecklingsprogram som lades fram 2013. Den övergripande ambitionen var att öka produktionen inom ramen för tillgängliga resurser. Avsikten var att skapa effektiva arbetssätt i hela organisationen som stöder den professionella utvecklingen. Arbetet skulle fokusera på att utnyttja den tekniska utvecklingen och satsa på förenkling, samordning och rätt ambitionsnivå. De åtgärder som vidtogs under 2013 för att skapa ekonomisk balans i verksamheten gav Riksrevisionen förutsättningar att under 2014 vidta flera av de prioriterade åtgärder som lades fast i utvecklingsprogrammet.

Riksrevisionen har nu fullt moderna och ändamålsenliga lokaler i Stockholm. Vi har också kunnat åtgärda flera av de utvecklingsområden som identifierades i en referentgranskning, en så kallad peer review, och då inte minst utvecklingen av en samlad process för en riskanalys av staten och en ny revisionsberättelse för den årliga revisionen. Vi ser nu också en märkbar ökning av verksamhetsvolym inte minst inom effektivitetsrevisionen. Riksrevisionen har också blivit en modernare myndighet genom satsningar på it-stöd och mer ändamålsenliga processer i hela organisationen såväl för granskningen som i verksamhetsstödet.

Årsredovisningen för 2014 visar resultatet av vidtagna åtgärder. Inom samtliga verksamhetsgrenar har vi uppnått de uppsatta målen inom ramen för en ekonomi i balans. Den årliga revisionen och effektivitetsrevisionen har genomförts med rätt kvalitet och på ett sätt som skapat både resultat och ett högt förtroende för vårt sätt att arbeta. Detta gäller även vårt internationella utvecklingsarbete där vi inom ramen för det svenska biståndet fortsatt kunnat bidra till att höja andra nationella revisionsorgans kapacitet och förmåga. Här efterfrågas nu också fler insatser från Riksrevisionens sida än vad som är möjligt att tillgodose inom de nuvarande ekonomiska ramarna. I rollen som nationellt revisionsorgan och inom ramen för vår omvärldsriktade verksamhet har vi fullgjort våra instruktionsenliga uppgifter och varit aktiv både nationellt och internationellt för att stärka revisionens roll och verka för en god förvaltning i staten.

Riksrevisionen har nu goda förutsättningar att möta framtida utmaningar. Vårt arbete med en riskanalys av staten ger oss bättre förutsättningar än tidi-

gare att rikta in vår granskning mot de hot och risker som en ständigt föränderlig omvärld skapar för det statliga åtagandet. Samtidigt måste vi också förbereda oss för nya uppgifter. Hit hör inte minst den aktuella frågan om att den årliga revisionen av AP-fondernas förvaltning ska överföras till Riksrevisionen.¹ Vi ser också ett behov av att även i fortsättningen utveckla vårt arbete med årsredovisningen för staten och att få till stånd en mer sammanhållen rapportering till riksdagen av läget i statens finanser och regeringens tillämpning av det finanspolitiska ramverket. Framgångsfaktorer för framtiden kommer att bli en fortsatt modernisering av verksamheten men också att i en allt mer hårdnande konkurrens kunna säkra den kvalificerade kompetens som vår verksamhet bygger på.

Jag vill tillsammans med riksrevisor Jan Landahl och riksrevisor Margareta Åberg, som har tillträtt under året, framföra vårt stora tack till vår personal för dess stora engagemang och goda arbetsinsatser under 2014.

¹ Enligt pensionsöverenskommelsen den 12 mars 2014.

Resultatredovisning

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen och en del av riksdagens kontrollmakt med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten. Granskningen genomförs genom en årlig revision och en effektivitetsrevision och utgår från lagen om revision av statlig verksamhet m.m. Riksrevisionen har också uppgifter inom Sveriges internationella utvecklingssamarbete. Detta genomförs inom ramen för den svenska biståndspolitiken och finansieras med ett eget anslag. Riksrevisionen är Sveriges nationella revisionsorgan med uppgifter nationellt och internationellt. I internationella sammanhang är Riksrevisionen medlem i INTOSAI² och utför åtaganden på EU-nivå bland annat när det gäller kontakterna med Europeiska revisionsrätten (ECA). En viktig uppgift som nationellt revisionsorgan är att verka såväl nationellt som internationellt för en högkvalitativ förvaltning, redovisning och revision.

Utifrån sina uppgifter delas Riksrevisionens verksamhet in i fyra verksamhetsgrenar: årlig revision, effektivitetsrevision, internationellt utvecklingssamarbete och omvärldsriktad verksamhet. Resultatredovisningen följer denna indelning.

Verksamhetens resultat

Samtliga verksamhetsgrenar visar ett tillfredsställande resultat för 2014. De mål som har satts upp för verksamheten har uppnåtts. Åtgärder med anledning av den peer review som genomfördes 2013 har genomförts enligt plan. Dessa har främst avsett den årliga revisionen, men ett betydande arbete har också genomförts för att utarbeta en samlad riskbedömning av staten till grund för inriktningen av granskningen. Tidigare beslutade åtgärder för att höja effektiviteten i verksamheten har medfört höjd produktivitet inom ramen för tillgängliga ekonomiska resurser. Riksrevisionen har under året bland annat moderniserat och minskat kontorslokalerna i Stockholm och utvecklat myndighetens elektroniska dokumenthantering.

Under 2014 slutfördes den årliga revisionen av 2013 års årsredovisningar i enlighet med god revisionssed och i rätt tid. Åtgärder har vidtagits i enlighet med rekommendationer från peer review för att ytterligare förstärka och underlätta tillämpningen av internationella standarder i arbetet. Uppföljningen av verksamheten visar fortfarande att den årliga revisionen håller en hög kvalitet och har ett högt förtroende bland de granskade. Vidare framgår att åtgärder vidtas med anledning av de brister som rapporteras i samband med granskningen. Kostnaderna för verksamhetsgrenen har enligt plan ökat något. Avgifter för den årliga revisionen redovisas mot inkomstitel med krav på full kostnadstäckning över tid. Inkomstiteln visar nu ett ackumulerat underskott

² INTOSAI (International Organisation of Supreme Audit Institutions).

om 9,3 miljoner kronor. En arbetsgrupp har tillsatts för att utvärdera avgiftsmodellen.

Effektivitetsrevisionen har genomförts med den inriktning som riksrevisorerna har beslutat om enligt den granskningsplan som överlämnats till riksdagen. Under året publicerades 27 granskningsrapporter, vilket är en ökning i förhållande till 2013 (23). Kostnaderna och antalet timmar per granskning har minskat i förhållande till 2013 samtidigt som tiden för omvärldsbevakning också har minskat. Den ökade volymen inom verksamhetsgrenen kan förklaras bland annat av att myndigheten har arbetat med flera åtgärder som beslutades 2013 för att öka effektiviteten i verksamheten. Den uppföljning som gjorts visar att granskningarna lever upp till de krav på inriktning och kvalitet som formulerats. Enkäter om hur de granskade organisationerna uppfattar Riksrevisionen har också visat på ett fortsatt tillfredsställande resultat. Årets uppföljningsrapport visar i likhet med tidigare år att Riksrevisionens granskning ger upphov till förbättringar i den statliga verksamheten.

Det internationella utvecklingssamarbetet sker i globala, regionala och bilaterala program i Afrika, Asien, västra Balkan och Östeuropa. På global nivå har arbetet fokuserat på kapacitetsutveckling inom ramen för INTOSAI-samarbetet. På regional nivå dominerar samarbetet med organisationen för engelsktalande afrikanska länder (AFROSAI-E³). Bilateralt stöder Riksrevisionen utveckling av metoder och processer inom finansiell revision och effektivitetsrevision samt coachar enskilda revisionsteam. Insatser görs också inom utvecklingen av personalfrågor, it, ledarskap och kommunikation. Projekten har i huvudsak löpt enligt plan. Politisk turbulens och bristande mottagningskapacitet har lett till att några projekt försenats. Riksrevisionens sammanfattande bedömning är att goda resultat har uppnåtts. Även under 2014 har anslaget använts fullt ut. Riksrevisionen tvingas tacka nej till förfrågningar om samarbete med revisionsmyndigheter i prioriterade svenska biståndsländer på grund av begränsade resurser. En resultatrapport⁴ som fördjupar den bild av utvecklingssamarbetets resultat som redovisas i årsredovisningen har lämnats till riksdagen.

Flera av Riksrevisionens uppgifter som nationellt revisionsorgan bedrivs inom den omvärldsriktade verksamheten. Målet är att befästa och främja revisionens roll, både nationellt och internationellt, och bidra till ett högt genomslag av Riksrevisionens verksamhet. Internationellt har Riksrevisionen deltagit i samarbetet inom INTOSAI, EU och Norden. Myndigheten har också hanterat flertalet bilaterala kontakter, besök och förfrågningar. Nationellt har Riksrevisionen deltagit i ett antal prioriterade seminarier och utbildningar under året. Fokus har inte bara legat på att kommunicera granskningsresultat, utan i flera sammanhang på att öka kunskapen om Riksrevisionens mandat, roll och uppdrag. De instruktionsenliga uppgifter som utförs inom verksam-

³ AFROSAI-E (African Organisation of English-Speaking Supreme Audit Institutions).

⁴ Resultat av Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete, dnr 1.2.2-2015-0117.

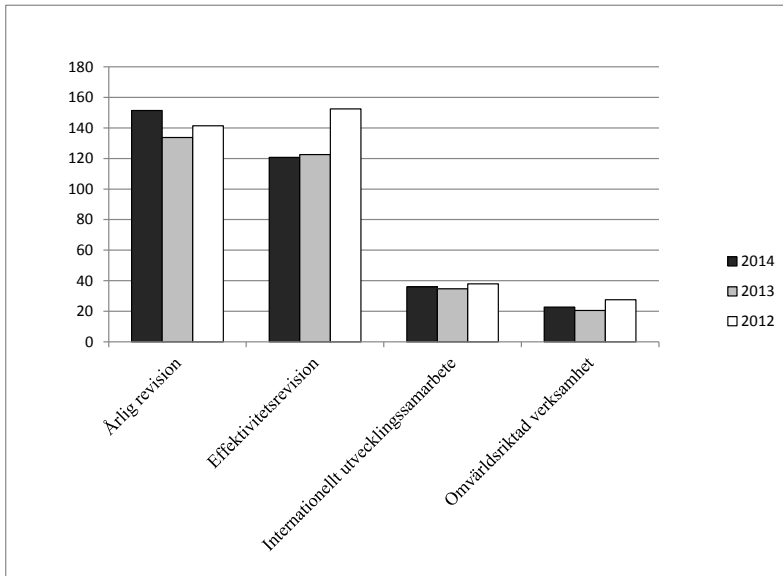
hetsgrenen – Riksrevisorernas årliga rapport, uppföljningsrapport, granskningsplan och remisser har genomförts enligt plan. Verksamheten inom verksamhetsgrenen har genomförts enligt plan och med ett tillfredsställande resultat.

Ekonomisk översikt

I den ekonomiska översikten lämnas en sammanfattning av förändringar av Riksrevisionens finansiering, kostnader och anslag.

Finansiering och kostnader

Diagram 1 Nettokostnader per verksamhetsgren 2012–2014 (mnkr)

Diagrammet visar kostnadsutvecklingen per verksamhetsgren över tid.

Tabell 1 Verksamhetens kostnader och andra intäkter än anslag och inkomsttitel, 2012–2014 (tkr)

	2014	2013	2012
Intäkter (andra än av anslag och ink.titel)	602	1 107	1 683
Årlig revision	169	193	271
Effektivitetsrevision	125	152	285
Internationellt utvecklingssamarbete	52	109	82
Omvärldsriktad verksamhet	256	653	1 045
Kostnader	331 407	312 584	360 941
Årlig revision	151 556	133 892	141 642
Effektivitetsrevision	120 897	122 778	152 767
Internationellt utvecklingssamarbete	36 027	34 765	38 016
Omvärldsriktad verksamhet	22 927	21 149	28 516
Nettokostnader	330 805	311 477	359 258
Årlig revision	151 386	133 699	141 371
Effektivitetsrevision	120 772	122 626	152 482
Internationellt utvecklingssamarbete	35 976	34 656	37 934
Omvärldsriktad verksamhet	22 671	20 496	27 471

Andra intäkter än anslag avser främst intäkter från den internationella uppdragsverksamhet som avser revision av verksamheten inom Östersjöstaternas råd (Council of the Baltic Sea States) och finansiella intäkter. Andra intäkter än anslag uppgick 2014 till 0,6 miljoner kronor, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Denna minskning beror främst på minskade ränteintäkter på räntekontot i Riksgäldskontoret samt att Riksrevisionen överlämnade ordföränderskapet i FAS⁵ under 2014, vilket medfört att bidraget från Världsbanken för denna verksamhet har upphört.

Verksamhetens kostnader uppgick 2014 till 331,4 miljoner kronor, vilket innebär en nettoökning med ca 18,8 miljoner kronor jämfört med föregående år. Detta beror framför allt på ökade kostnader inom verksamhetsstödet och att Riksrevisionen anlitat extern kompetens inom den årliga revisionen men även på att den externa kompetensen inom effektivitetsrevisionen och den omvärldsriktade verksamheten har ökat något. Inom verksamhetsstödet avser de ökade kostnaderna främst satsningar på it-stöd och mer ändamålsenliga processer i hela organisationen. Satsningarna avser utveckling av en it-arkitektur, ett nytt diariesystem, förbättring av funktionaliteten på den interna och externa webbplatsen, arbetsplatsutrustning för hela organisationen samt utveckling av en modell för riskanalys av staten.

Inom granskningsverksamheten har även kostnader för tryckning och översättning av granskningsrapporter inom effektivitetsrevisionen ökat på grund av att Riksrevisionen publicerat fler granskningsrapporter under 2014 än 2013.

Nettokostnaderna för personal har minskat med ca 2,3 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre lönekostnader med ca 6,5 miljoner kronor till följd av ett mindre antal årsarbetskrafter 2014 (269) jämfört med 2013 (281)⁶, ökade

⁵ FAS (Financial Audit Subcommittee).

⁶ Se avsnittet Sammanställning av väsentliga uppgifter.

kostnader för kompetensutveckling och rekrytering med ca 4,2 miljoner kronor, främst inom granskningsverksamhetens kompetensutvecklingsprogram, och ökade kostnader för en resurskrävande rekryteringsprocess för anställning av erfarna revisorer.

Anslag

Årets anvisade medel för anslaget 1:15 Riksrevisionen uppgick till 310,7 miljoner kronor. Det disponibla beloppet 2014 uppgick till 319,8 miljoner kronor efter indragning av anslagsmedel med 6,9 miljoner kronor. Anslagsförbrukningen var 301,2 miljoner kronor, vilket innebär ett utgående anslagssparande 2014 om 18,6 miljoner kronor.

Riksrevisionens pågående effektivitets- och rationaliseringsåtgärder har resulterat i såväl ökad produktion av publicerade granskningsrapporter som lägre styckkostnader per granskningsrapport. Vidare har förtätning av lokaler i Stockholm, översyn av it-avtalen och effektivare it-lösningar resulterat i lägre kostnader. Svårigheter att rekrytera erfarna revisorer har också medfört att antal årsarbetskrafter minskat jämfört med föregående år vilket har inneburit lägre lönekostnader. Anslagsförbrukningen 2014 blev således lägre än anvisade medel.

Riksrevisionen avser att återbetala 9,3 miljoner kronor, det vill säga den del av anslagssparandet som överstiger 3 procent av anslaget. Resterande 9,3 miljoner kronor behålls i syfte att skapa ekonomiskt utrymme för de kommande årens fortsatta moderniseringar av verksamheten för att kunna möta framtidens nya utmaningar.

Årets anvisade medel för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete uppgick till 40,0 miljoner kronor. Det disponibla beloppet 2014 uppgick till 40,5 miljoner kronor. Anslagsförbrukningen var 39,6 miljoner kronor, vilket innebär ett utgående anslagssparande 2014 om 0,9 miljoner kronor.

Årlig revision

Mål

Granskningsverksamheten ska hålla hög kvalitet och vara relevant och intressant. För verksamhetsgrenen årlig revision innebär detta att granskningen ska utföras i enlighet med god revisionssed, det vill säga enligt internationell standard (ISSAI) för finansiell revision och att revisionsberättelser lämnas i tid. Granskningen ska vara förebyggande, det vill säga eventuella fel och brister ska uppmärksammas så tidigt som möjligt för att undvika väsentliga fel i en årsredovisning.

Resultat och bedömning

Sammanfattning

Under 2014 slutfördes granskningen av årsredovisningarna för räkenskapsåret 2013. Granskningen genomfördes enligt god revisionssed, och samtliga revisionsberättelser kunde lämnas i rätt tid. Revisionsberättelsen modifierades i totalt åtta fall, varav två där Riksrevisionen avstod från ett uttalande. När det gäller tidigare fel och brister, som påpekats från räkenskapsåret 2012, visade granskningen att berörda myndigheter oftast har vidtagit åtgärder eller att en dialog inletts med ansvarigt departement. Det senare gäller bland annat de två fall där Riksrevisionen har avstått från ett uttalande både räkenskapsåret 2012 och 2013 beroende på avsaknad av relevanta föreskrifter för redovisningen. Regeringen har för 2015 fattat beslut om att årsredovisningen för Allmänna Arvsfonden ska upprättas enligt årsredovisningslagen och att Nämnden för hemslöjdsfrågor medges ett undantag från att lämna en årsredovisning. Nämnden ska i stället lämna en verksamhetsberättelse. Denna kommer inte att granskas av Riksrevisionen. En mer utförlig redovisning av vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av lämnade revisionsberättelser lämnas årligen i Riksrevisionens uppföljningsrapport.

Den årliga revisionen har ett fortsatt högt förtroende bland dem som är föremål för granskningen. Verksamhetens resultat bedöms som tillfredsställande.

Måluppfyllelse

Verksamhetsutveckling under året

Vid sidan av granskningsverksamheten kännetecknades verksamheten under 2014 i stor utsträckning av de utvecklingsprojekt som följde bland annat av den peer review som genomfördes under 2013. En instruktion för granskning av resultatredovisning (RRI) har tagits fram och beslutats av riksrevisorerna. Riksrevisorerna har också beslutat om en ny och tydligare utformning av revisionsberättelsen med flera nya uttalanden bland annat om resultatredo-

visning och befogenhet att använda statens medel. Den nya revisionsberättelsen används från och med räkenskapsåret 2014. Införandet av den nya berättelsen har föregåtts av betydande informationsinsatser under året gentemot berörda myndigheter och Regeringskansliet. Under 2014 inleddes också upphandlingen av ett nytt it-stöd för den årliga revision som bättre kan stödja en granskning enligt ISSAI⁷ och RRI än det nuvarande. Upphandlingen kommer att avslutas i början av 2015.

Kvalitetsarbetet

Den årliga revisionen ska genomföras och avrapporteras på ett sätt som verkar förebyggande. Det är därför viktigt att iakttagelser kommuniceras på ett sådant sätt att de lätt kan förstås av organisationernas ledningar, så att rekommendationer i hög grad kan följas. En effektiv kommunikation är givetvis också viktig för andra intressenter inom årlig revision som departementsledning, riksdagen samt allmänhet och medier.

När det gäller uppföljning av om den årliga revisionen utförs med rätt kvalitet finns ett internt kvalitetsråd som består av erfarna ansvariga revisorer och experter inom olika områden. Rådet gör bedömningar i komplicerade frågor eller frågor av principiellt intresse. Bedömningarna publiceras på Riksrevisionens intranät. Dessutom genomför kvalitetsrådet årligen en intern kvalitetskontroll av ett urval avslutade revisionsakter. Kontrollen utgår från fastställda kvalitetskriterier. Varje ansvarig revisors akter ska kontrolleras minst vart tredje år. Under 2014 kontrollerades sju ansvariga revisorer när det gäller revision av myndigheter. Kvalitetskontrollen visade att revisionen av dessa i allt väsentligt bedömdes vara utförd och dokumenterad i enlighet med kraven i ISSAI för finansiell revision. I ett fall ledde kvalitetskontrollen till åtgärder till följd av brister i dokumentationen. Under 2014 har FAR⁸ utfört kvalitetskontroll av Riksrevisionen utifrån Riktlinjer för FAR:s kvalitetskontroll av revisionsverksamhet. Kontrollen har omfattat en genomgång av Riksrevisionens interna kvalitetskontrollsystem för 2013. I sin rapport konstaterar FAR att det inte framkommit något som tyder på att Riksrevisionen och där verkamma kvalificerade revisorer inte bedriver revisionsverksamheten i enlighet med god revisorssed och god revisionssed.

Ett kompletterande sätt att mäta och följa upp kvaliteten och hur kommunikationen med revisionsobjekten fungerar är genom årligt återkommande enkätundersökningar till en tredjedel av myndigheterna⁹. Årets undersökning visar ett fortsatt högt förtroende för den årliga revisionen. Flertalet av de myndigheter som svarade – 94 procent (96 procent) – hade en samlad positiv bedömning av hur revisionen hade genomförts.

⁷ ISSAI (International Standards of Supreme Audit Institutions).

⁸ Branschorganisationen för redovisningskonsulter, revisorer och rådgivare.

⁹ En tredjedel (70 st.) av myndigheterna tillfrågades. Av dem svarade 62, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 89 procent (64 procent 2013 och 83 procent 2012). Av de myndigheter som svarade gjorde 58 helt eller i huvudsak en samlad positiv bedömning.

*Kostnader för den årliga revisionen verksamhetsåret 2014***Tabell 2 Fördelning av nettokostnader mellan olika typer av granskningsobjekt¹⁰ 2012–2014 (tkr)**

	2014	2013	2012
Stora myndigheter	72 721	62 769	66 818
Övriga myndigheter och andra organisationer	78 608	70 384	73 308
Bolag och stiftelser	57	546	1 244
Summa	151 386	133 699	141 370

Som framgår har kostnaderna för årlig revision ökat jämfört med föregående verksamhetsår. Ökningen beror främst på att Riksrevisionen under året genomfört eller startat flera av de åtgärder som rekommenderades i den peer review som avrapporterades under 2013. För årlig revision har detta bland annat inneburit upphandling av ett nytt it-stöd, utveckling av en process för riskanalys av staten och arbete med en ny utformning av revisionsberättelsen samt den instruktion för granskning av resultatredovisning som riksrevisorerna beslutat. Av betydelse har också varit att de gemensamma kostnaderna inom Riksrevisionen har ökat från en låg nivå 2013 och att en större andel av dessa har fördelats på verksamhetsgrenen årlig revision.

Tabell 3 Fördelning av timmar för anställd personal mellan olika typer av granskningsobjekt 2012–2014¹¹

	2014	2013	2012
Stora myndigheter	56 587	58 269	55 720
Övriga myndigheter och andra organisationer	64 635	65 373	65 516
Bolag och stiftelser	42	467	1 054
Summa	121 264	124 109	122 290

Den planerade insatsen för årlig revision var ca 125 000 timmar under 2013, det vill säga en viss planerad ökning jämfört med tidigare år. Behovet av ökade granskningsinsatser ligger i linje med rekommendationerna från peer review. Som framgår har det inte gått att lösa behovet med anställd personal, vilket inneburit ett ökat anlitage av extern kompetens. Kostnaderna för extern kompetens har som framgår av tabell 16 ökat med ca 4,0 miljoner kronor jämfört med 2013.

I enlighet med den fastställda strategin för granskning av statliga bolag och stiftelser genomförs denna numera i allt väsentligt genom effektivitetsrevision.

¹⁰ Med stora myndigheter avses de myndigheter som ska lämna särskild dokumentation enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 2 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Riksbanken.

¹¹ Timmarna 2013 och 2012 har räknats om på grund av ändrad intern redovisningsprincip. Visstidsanställda har klassificerats om från konsultkostnader till personalkostnader.

Redovisning av prestationer

Den årliga revisionen bedrevs under revisionsåret som sträcker sig från och med april till och med mars. Revisionsåret avslutas med en revisionsberättelse i mars om årsredovisningen för året innan. Antalet revisionsberättelser varierar över åren och beror på hur många myndigheter som ska lämna en årsredovisning och som enligt lagen om revision av statlig verksamhet ska granskas av Riksrevisionen. Därutöver lämnas en revisorsrapport om delårsrapporter för de myndigheter som måste lämna delårsrapporter. De brister som iakttagas rapporteras löpande till respektive myndighet. De brister som Riksrevisionen bedömer bör komma till ledningens kännedom rapporteras i en revisionsrapport. Antalet rapporter varierar från år till år.

Under 2014 lämnades 241 revisionsberättelser för myndigheter. Under 2014 lämnades 2 revisionsberättelser där Riksrevisionen avstod från att uttala sig om den rättvisande bilden. En dialog har inletts med det ansvariga departementet vid de berörda myndigheterna. Vidare lämnades 6 revisionsberättelser med reservationer.¹² För 2014 års delårsrapporter lämnades 62 revisorsrapporter över översiktliga granskningar av delårsrapporter.

Tabell 4 Revisionsberättelser lämnade under 2012–2014 (antal)

	2014	2013	2012
Summa	241	249	251
Stora myndigheter	43	43	43
Övriga myndigheter och andra organisationer	198	201	203
Bolag och stiftelser	-	5	5
varav modifierade revisionsberättelser	8	5	4

Som framgår har antalet myndigheter och bolag vars årsredovisningar granskas genom årlig revision minskat under perioden. Riksrevisionens granskning av statliga bolag och stiftelser sker primärt genom effektivitetsrevision. Möjligheten att förordna en revisor är ett komplement till denna granskning.

¹² De modifierade revisionsberättelserna beskrivs ytterligare i den årliga rapporten 2014, (s.25 f.).

Avgifter för årlig revision

Enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska den årliga revisionen vara avgiftsbelagd. Inkomsterna redovisas mot inkomstittel och disponeras således inte av Riksrevisionen. Avgifterna ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås och över tiden anpassas så att varken överskott eller underskott uppstår. Riksrevisionen gör årligen en översyn av avgifterna.

Tabell 5 Skillnad mellan avgiftsintäkter och nettokostnader inom den årliga revisionen 2012–2014 (tkr)

	2014	2013	2012
Avgiftsintäkter	139 247	131 742	125 166
Kostnader	151 386	133 699	141 370
Årets överskott/underskott (-)	-12 139	-1 957	-16 204
Akkumulerat över-/underskott (-)	-9 321	2 818	4 775

Årets underskott om 12,1 miljoner kronor är en ökning i förhållande till 2013 med ca 10,2 miljoner kronor.

Kostnaderna har ökat, vilket främst beror på att Riksrevisionen under året genomfört eller startat flera av de åtgärder som rekommenderades i den peer review som avrapporterades under 2013. För årlig revision har detta bland annat inneburit upphandling av ett nytt it-stöd, utveckling av en process för riskanalys av staten och arbete med en ny utformning av revisionsberättelsen samt en instruktion för granskning av resultatredovisning som beslutats av riksrevisorerna. Av betydelse har också varit att de gemensamma kostnaderna inom Riksrevisionen har ökat från en låg nivå 2013 och att en större andel av dessa har fördelats på verksamhetsgrenen årlig revision.

Avgiftsintäkterna har inte ökat i motsvarande omfattning som kostnaderna. Taxorna för årlig revision har under ett antal år inte höjts motsvarande full kostnadstäckning på lång sikt, detta i syfte att minska det överskott som uppstått tidigare år, främst åren 2007–2008. Avgifterna kommer därför att ses över för att skapa förutsättningar för en successiv och jämnare höjning i syfte att uppnå full kostnadstäckning över tiden.

Effektivitetsrevision

Mål

Effektivitetsrevisionen ska främst ta sikte på förhållanden med anknytning till statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet och åtaganden i övrigt men får också avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen ska främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser. För verksamhetsgrenen effektivitetsrevision innebär detta att inriktningen ska vara relevant och intressant och att granskningen ska hålla en hög kvalitet och nå en hög verkningsgrad.

Resultat och bedömning

Sammanfattning

Effektivitetsgranskningarna har under året följt den inriktning av revisionen som riksrevisorerna har beslutat om och som meddelats till riksdagen genom granskningsplanen. Riksrevisionens bedömning är att rapporterna lever upp till de krav på inriktning och kvalitet som har formulerats. Genomförda enkäter om hur de granskade organisationerna uppfattar Riksrevisionen har visat på ett fortsatt gott resultat. Uppföljningsrapporten 2014 visade, i likhet med tidigare år, att Riksrevisionens granskning ger upphov till förbättringar i den statliga verksamheten. Riksrevisionens samlade bedömning är därför att de tre målen för effektivitetsrevisionen har uppnåtts. Även resultatet av vår peer review pekar på att effektivitetsrevisionen lever upp till de ställda kraven på kvalitet.

Måloppfyllelse

Resultatredovisningen nedan bygger på en analys av de 27 publicerade rapporterna under 2014. Under 2014 har Riksrevisionens granskningar huvudsakligen genomförts inom åtta olika granskningsstrategier: offentliga finanser, etablering och integration, statens insatser på skolområdet, statens insatser på hälso- och sjukvårdsområdet, hållbara pensioner, medborgarna och förvaltningen, försvarets förmåga samt staten på marknaden.¹³ De två sistnämnda har avslutats under året.

Strategierna omfattar flera granskningar för att kunna belysa centrala frågeställningar inom ett verksamhetsområde utifrån olika perspektiv. Strategierna löper över flera år. Ambitionen under 2014 har fortsatt att vara att utöka antalet granskningar vid sidan av strategierna.

Underlag inför valet av strategier och enskilda granskningar tas fram genom Riksrevisionens årligen återkommande omvärldsanalys och kontinuerliga områdesbevakning. Även valet av nu pågående strategier föregicks av en

¹³ Granskningsstrategierna beskrivs utförligare i Granskningsplanen 2014/2015.

fördjupad analys och framtagande av strategiplan, som legat till grund för arbetet med respektive strategi.

Riksdagen har betonat att Riksrevisionen i ökad utsträckning genom sin effektivitetsrevision bör främja bättre hushållning, resursutnyttjande och ökad måluppfyllelse. Detta har också varit en ambition som ligger i linje med riksrevisorernas strategiska inriktning sedan 2008. Nedan visas utvecklingen under perioden 2012 till 2014 utifrån olika granskningsinriktningar.

Tabell 6 Antal publicerade granskningar och fördelning mellan olika granskningsinriktningar 2012–2014

	2014	2013	2012
Måluppfyllelse, resursutnyttjande och hushållning	18	18	18
Styrning och interna processer	9	4	7
Redovisning till regeringen och riksdagen	-	1	2
Regelefterlevnad	-	-	-
Summa	27	23	27

Av tabellen ovan framgår det att huvuddelen av de publicerade granskningarna har en inriktning mot måluppfyllelse, resursutnyttjande och hushållning. I granskningsinriktningen styrning och interna processer ingår sådana granskningar där effektiviteten i de interna processerna har undersökts hos dem som granskas. Detta är områden som har betydelse för såväl måluppfyllelse och resursutnyttjande som hushållning, men där det är svårt att entydigt hänföra slutsatserna till något av dessa områden.

Den interna kvalitetssäkringen av effektivitetsrevisionen sker huvudsakligen genom att erfarna kollegor läser förstudier och rapportutkast och gör en oberoende bedömning av kvaliteten utifrån särskilt beslutade kvalitetskriterier. Det finns också ett internt kvalitetsråd som genom egna initiativ och efterfrågestyrd rådgivning ska bidra till höjd kvalitet i granskningsverksamheten. Erfarenheterna av detta kvalitetsarbete, som i huvudsak introducerades 2013, är så här långt goda, och Riksrevisionen bedömer att granskningsrapporterna är trovärdiga och lever upp till de formulerade kvalitetskraven.

I granskningsplanen för 2014/15 presenterade Riksrevisionen resultatet av sin riskanalys av staten. Riskanalysen bygger på Riksrevisionens kunskap om utvecklingen av den statliga verksamheten och samhällsutvecklingen. Det gäller särskilt förhållanden som påverkar måluppfyllelse och hushållning med resurser och som därmed utgör risker för statliga verksamhetsområden. Riskanalysen är gemensam för hela granskningsverksamheten och är ett viktigt stöd för riksrevisorernas beslut om inriktningen av effektivitetsrevisionen och val av granskningar.

I likhet med tidigare år har de som berörts av granskningen getts möjlighet att genom särskilda enkäter lämna sin syn på hur granskningen har genomförts. De frågor som ställs i enkäten har formen av positiva påståenden där organisationen kan ge fyra olika svar: instämmer helt, instämmer i huvudsak, instämmer till viss del samt instämmer inte. För de granskningar som publicerades 2014 och som ingick i undersökningen var bedömningen i ca 80 procent av de

inkomna svaren att man helt eller i huvudsak instämde i påståendena. Detta är en ökning jämfört med 2013 (74 procent), men samtidigt i nivå med genomsnittet under de fem år som undersökningen genomförts. En viss variation från år till år är naturlig, men helhetsintrycket visar att de statliga aktörer som har granskats har en positiv syn på hur Riksrevisionen har genomfört och kommunicerat granskningarna.

Granskningen ska ha en hög verkningsgrad. Riksrevisionen följer därför sedan några år upp verkningsgraden genom den årliga uppföljningsrapporten. Uppföljningsrapporten 2014 innehöll en djup uppföljning av 15 granskningsrapporter och en mer översiktlig uppföljning av 23 granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen. Uppföljningen visar att flertalet granskningsrapporter har medfört någon form av åtgärd av regeringen eller andra berörda organisationer.

En viktig del i utvecklingen av effektivitetsrevisionen är det samarbete som inleddes 2009 med Uppsala universitet när det gäller årliga kvalitetsbedömningar av ett urval av granskningsrapporter, så kallad cold review. Årets genomgång som avser 2014 års rapporter har främst inriktats mot en uppföljning av hur kvaliteten i rapporterna har utvecklats över tid och hur lämnade rekommendationer tagits om hand av Riksrevisionen. Resultatet av granskningen kommer att redovisas under våren 2015.

Kostnader för effektivitetsrevisionen verksamhetsåret 2014

Tabell 7 Nettokostnader för effektivitetsrevision 2012–2014 (tkr)

	2014	2013	2012
Omvärldsbevakning EFF	17 176	21 777	31 757
Förstudier och huvudstudier	100 125	97 606	116 054
Efterarbete EFF	3 471	3 243	4 671
Summa	120 772	122 626	152 482

Tabell 8 Redovisade timmar för anställd personal inom effektivitetsrevision 2012–2014¹⁴

	2014	2013	2012
Omvärldsbevakning EFF	15 251	23 154	28 919
Förstudier och huvudstudier	87 404	100 240	103 468
Efterarbete EFF	2 950	3 435	2 823
Summa	105 605	126 829	135 210

Som framgår ovan var kostnaden för effektivitetsrevision under 2014 i stort oförändrad jämfört med 2013. Antalet redovisade timmar har dock minskat. Skillnaden i utveckling mellan kostnader och nedlagd tid förklaras främst av att Riksrevisionens gemensamma kostnader har ökat och att en mindre ökning skett av anlitalet av extern kompetens i verksamheten.

¹⁴ Timmarna 2013 och 2012 har räknats om på grund av ändrad intern redovisningsprincip. Visstidsanställda har klassificerats om från konsultkostnader till personalkostnader.

Omvärldsbevakningens andel av den totala resursinsatsen har som framgång minskat betydligt. Detta har också inneburit att arbete med förstudier och granskningar har kunnat prioriteras.

Kostnader per granskningsrapport

Tabell 9 Kostnader för förstudier och huvudstudier samt styckkostnad per publicerad granskning 2012–2014 (tkr)

	2014	2013	2012
Upparbetade kostnader vid årets början	44 787	54 435	65 365
Årets kostnader	100 125	97 606	116 054
Upparbetade kostnader vid årets slut	43 593	44 787	54 435
Kostnad för årets avslutade granskningar	101 319	107 254	126 984
– Därav expedierade granskningar under året	95 135	105 727	117 854
– Därav granskningar som inte resulterat i rapporter	6 184	1 527	9 130
Antal expedierade granskningar	27	23	27
Styckkostnad för årets avslutade granskningar	3 753	4 663	4 703

Tabell 10 Redovisade timmar för förstudier och granskningar samt genomsnittlig insats per publicerad granskning 2012–2014¹⁵

	2014	2013	2012
Upparbetade timmar vid årets början	47 013	48 766	59 585
Årets timmar	87 404	100 240	103 468
Upparbetade timmar vid årets slut	37 847	47 013	48 766
Timmar för årets avslutade granskningar	96 570	101 993	114 287
– Därav expedierade granskningar under året	90 617	99 840	103 634
– Därav granskningar som inte resulterat i rapport	5 953	1 643	8 851
Antal expedierade granskningar	27	23	27
Snitt timmar för årets avslutade granskningar	3 577	4 434	4 233

Riksrevisionens produktion av granskningsrapporter som publicerats under året har som framgång ökat, vilket inom ramen för minskade kostnader och nedlagd tid inneburit minskade styckekostnader i verksamheten. Den positiva utvecklingen kan förklaras bland annat av myndighetens tydliga fokus på de åtgärder som riksrevisorerna beslutade om i syfte att öka volymen i verksamheten. Myndigheten har bland annat arbetat med att höja aktivitetsnivån för pågående förstudier och huvudstudier, tydliga mål för omvärldsbevakningens andel av tillgänglig tid samt planeringsramar för genomsnittlig tid att färdigställa en granskning.

¹⁵ Timmarna 2013 och 2012 har räknats om på grund av ändrad intern redovisningsprincip. Visstidsanställda har klassificerats om från konsultkostnader till personalkostnader.

Internationellt utvecklingssamarbete

Mål

Målet för utvecklingssamarbetet är att bidra till att stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva revision i enlighet med internationella revisionsstandarder. Målet bryts ned i tre resultatmål: effektiva revisionsprocesser, användarvänliga rapporter av hög kvalitet och kvalitativa relationer med intressenter.

Resultat och bedömning

Sammanfattning

Det internationella utvecklingssamarbetet sker i globala, regionala och bilaterala program i Afrika, Asien, västra Balkan och Östeuropa. På global nivå har arbetet fokuserat på kapacitetsutveckling inom ramen för INTOSAI-samarbetet. På regional nivå dominerar samarbetet med organisationen för revisionsorgan i engelsktalande afrikanska länder (AFROSAI-E). Bilateralt stöder Riksrevisionen utveckling av metoder och processer inom finansiell revision och effektivitetsrevision samt coachar enskilda revisionsteam. Insatser görs också inom utvecklingen av personalfrågor, it, ledarskap och kommunikation. Projekten har i huvudsak löpt enligt plan. Politisk turbulens och bristande mottagningskapacitet har lett till förseningar i några projekt. Riksrevisionens sammanfattande bedömning är att goda resultat har uppnåtts.

Även under 2014 har anslaget använts fullt ut. Riksrevisionen tvingas i dag att tacka nej till förfrågningar om samarbete med revisionsmyndigheter i prioriterade svenska biståndsländer på grund av begränsade resurser.

Resultat per samarbetsprojekt

I det följande redovisas resultat och prestationer inom de enskilda projekten under 2014. En mer utförlig redogörelse för hur insatserna i ett längre tidsperspektiv bidrar till verksamhetens mål har lämnats till riksdagen i en särskild resultatrapport.¹⁶

CBC

Riksrevisionen är vice ordförande i INTOSAI Capacity Building Committee (CBC), med uppdraget att främja revisionsmyndigheters kapacitetsutveckling. CBC stöder bland annat samarbete mellan INTOSAI:s regioner och medlemmar inom områden som parallellgranskningar, peer review och professionalisering av revisorer. Under året har CBC förbättrat möjligheten till strategisk kommunikation som stöd för kapacitetsutveckling genom en ny webbsida.

¹⁶ Resultat av Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete, dnr 1.2.2-2015-0117.

AFROSAI-E

Riksrevisionen ställer såväl långtids- som korttidsexperter samt finansiella resurser till AFROSAI-E:s förfogande och bidrar därmed till utvecklingen av handböcker, manualer och utbildningsmaterial inom organisationens samtliga strategiska områden. Riksrevisionen har vidare bidragit till grundutbildningen av ca 150 effektivitetsrevisorer i regionen 2014. Antalet effektivitetsrapporter som producerats i regionen har ökat markant de senaste åren, vilket är en effekt av utbildningen. Riksrevisionen har också bidragit till att ett fyrtiotal chefer utbildats inom ledarskaps- och organisationsutveckling samt att ett trettiotal medarbetare utbildats i strategiska kommunikations- och personalfrågor.

Regionalt västra Balkan

Under 2014 har störst framsteg noterats inom en parallellgranskning mellan åtta revisionsmyndigheter i västra Balkan. I övrigt har vi bidragit till kompetenshöjning i Serbien vad gäller att granska riksbanken samt ledarskapskompetens för mellanchefer från fyra revisionsmyndigheter.

Bosnien och Hercegovina

Inom finansiell revision utbildar Riksrevisionen utbildare. Denna grupp har under 2014 blivit alltmer etablerad, och arbetet med genomförande av internationella standarder går framåt. Som ett resultat av stödet inom effektivitetsrevision har tolv granskningar publicerats under året.

Georgien

Ett nytt samarbetsavtal ingicks under året. Tre utkast till effektivitetsrapporter har producerats av de team som har coachats av Riksrevisionen. Ett antal förbättringsförslag vad gäller metod och läsvänliga rapporter har identifierats vid ett erfarenhetsutbyte inom effektivitetsrevision med myndigheterna i Lettland och Moldavien.

Kambodja

I Kambodja har revisionsberättelser enligt god revisionssed tagits fram för sex myndigheter efter coachning från Riksrevisionen. Vidare har kvalitetssäkring av revisionen i pilotteamen genomförts och avrapporterats. Under året inleddes dessutom ett regionalt samarbete med ASEANSAI¹⁷ i syfte att stötta revisionsmyndigheterna i Sydostasien med implementering av internationella standarder.

Kenya

Under 2014 har samarbetet inom finansiell revision lett till att närmare 30 särskilda kvalitetsgranskare utbildats för att sprida kunskapen vidare i organisat-

¹⁷ ASEANSAI (Asean Supreme Audit Institutions).

ionen. Inom effektivitetsrevisionen har en manual tagits fram. En fortsatt satsning på chefer på alla nivåer har lett till en större förståelse för chefsrollen i utvecklingen av en revisionsmyndighet. Stöd har också getts för att utveckla intranätet samt relationerna till medier.

Kosovo

Under året har det skett en betydande ökning av antalet pågående effektivitetsgranskningar som en följd av vår coachning och utbildning. Ett certifieringsprogram håller på att etableras. På grund av den politiska turbulensen har det varit svårare att uppnå resultat i projektet; utan ett fungerande parlament har OAGK¹⁸ inte haft en mottagare av sina rapporter.

Moldavien

Inom den finansiella revisionen har dokumentation av granskningarnas olika faser förbättrats efter coachning från Riksrevisionen. Projektet har under året också inkluderat ett erfarenhetsutbyte med revisionsmyndigheterna i Lettland och Georgien, i syfte att introducera modern effektivitetsrevision i Moldavien.

Palestina

Samarbetet fokuserar på att stärka den Palestinska revisionsmyndighetens kapacitet att bedriva effektivitetsrevision inom miljöområdet. Två i princip färdiga rapporter och två förstuderapporter har producerats.

Tanzania

Under 2014 har ett ökat fokus på ledningsstöd i revisionsprocessen lett till en utökad förmåga inom NAOT¹⁹ inom både finansiell revision och effektivitetsrevision samt på antikorrupsionsområdet. Kompetensen inom effektivitetsrevision har stärkts ytterligare genom en första gemensam avancerad utbildning för revisionsmyndigheterna i Kenya, Tanzania och Uganda.

Uganda

Uganda har implementerat internationella revisionsstandarder inom finansiell revision, med visst stöd från Riksrevisionen. Inom effektivitetsrevision har bland annat en utbildning inom kvantitativ revisionsmetodik bidragit till en breddad kompetens. En medieutbildning under året har lett till större kunskap hos högre chefer om hur man proaktivt kan använda medierna i spridning av rapporter och resultat.

¹⁸ OAGK (Office Audit General of Kosovo).

¹⁹ NAOT (National Audit Office of Tanzania).

Kvalitetshöjande åtgärder

För att förbättra kvaliteten i våra projekt och lära av våra erfarenheter görs utvärderingar regelbundet. Under 2014 har utvärderingar gjorts av AFROSAI-E, Bosnien, Kambodja och Kosovo. Dessutom har en generell utvärdering av vårt utvecklingssamarbete gjorts av den norska Riksrevisjonen.

Tabell 11 Kostnader för det internationella utvecklingssamarbetet 2012–2014 (tkr) samt uppgifter om när den nuvarande projektfasen avslutas²⁰

	2014	2013	2012	Avslut
AFROSAI-E	14 967	14 953	14 545	2014-12-31
Bosnien	2 564	3 173	3 552	2016-06-30
Georgien	1 640	2 309	3 789	2016-12-31
Kambodja	3 205	1 774	1 641	2017-12-31
Kenya	2 749	2 072	3 546	2014-12-31
Kosovo	2 634	1 507	2 913	2016-06-30
Moldavien	2 428	2 931	4 295	2015-12-31
Palestina	1 427	1 249	-	2015-12-31
Tanzania	2 910	4 772	6 987	2015-12-31
Uganda	1 828	2 337	-	2015-06-30
Övriga regionala insatser	1 139	470	359	
Övrigt globalt	2 284	980	-	
Summa	39 775	38 527	41 627	
varav transfereringar	3 799	3 871	3 693	
Verksamhetens nettokostnader	35 976	34 656	37 934	

Tabell 12 Redovisade timmar för internationellt utvecklingssamarbete 2012–2014²¹

	2014	2013	2012
Summa	29 854	31 497	30 165

Av tabellerna ovan framgår att antalet nedlagda timmar inom det internationella utvecklingssamarbetet har minskat med ca 1 600 timmar samtidigt som nettokostnaderna har ökat med ca 1,3 miljoner kronor. Detta beror främst på ökad konsultanvändning och i viss mån på ökade gemensamma kostnader för Riksrevisionen som helhet. Varje nedlagd timme har därför belastat projekten med en högre kostnad.

²⁰ Transfereringar avser bidragsutbetalning till vissa av samarbetsländerna, främst till utvecklingssamarbetet i AFROSAI-E (se även not 8).

²¹ Timmarna 2013 och 2012 har räknats om på grund av ändrad intern redovisningsprincip. Visstidsanställda har klassificerats om från konsultkostnader till personalkostnader.

Omvärldsriktad verksamhet

Mål

Målet för verksamhetsgrenen omvärldsriktad verksamhet är att befästa och främja revisionens roll, både nationellt och internationellt, samt bidra till ett högt genomslag av Riksrevisionens verksamhet.

Resultat och bedömning

Sammanfattning

Inom den internationella omvärldsriktade verksamheten har Riksrevisionen deltagit i samarbetet inom INTOSAI, EU och Norden. Vidare har myndigheten hanterat ett flertal bilaterala kontakter, besök och förfrågningar. Verksamheten har i huvudsak genomförts enligt plan och med tillfredställande resultat.

De instruktionsenliga uppgifterna, det vill säga Riksrevisorernas årliga rapport, uppföljningsrapport, granskningsplan och remisser, har genomförts enligt plan. Riksrevisorerna har deltagit i ett antal seminarier och konferenser, såväl nationellt som internationellt, främst anordnade av externa aktörer.

Internationell omvärldsriktad verksamhet

Som nationell revisionsmyndighet och medlem i INTOSAI, andra multilaterala nätverk och organisationer samt EU:s kontaktkommitté deltar Riksrevisionen i internationellt samarbete.

EU

Året har inneburit ett ökat fokus på systemet för ansvarsutkrävande i EU med anledning av Europeiska revisionsrättens översiktliga analys Luckor, överlappningar och utmaningar: En översiktlig analys av EU:s förfaranden för ansvarsutkrävande och offentlig revision. Riksrevisionen deltog i det möte i Bryssel där analysen presenterades och höll vid detta tillfälle ett anförande. Företrädare för riksdagen, Europaparlamentet, Europeiska revisionsrätten och Riksrevisionen deltog. Vid det årliga Kontaktkommittémötet för EU:s revisionsmyndigheter modererade Riksrevisionen ett samtal om revision av den gemensamma övervakningsmekanismen för den europeiska banktillsynen. Riksrevisionen samarbetar i enlighet med Lissabonfördraget med Europeiska revisionsrätten och medverkar med observatörer vid dess granskningsbesök i Sverige. Under 2014 genomförde Europeiska revisionsrätten tio sådana granskningsbesök.

INTOSAI

Riksrevisionens arbete inom INTOSAI bedrevs under 2014 främst inom ramen för Riksrevisionens roll som vice ordförande för INTOSAI CBC.

Kommittén har som uppdrag att främja revisionsmyndigheters kapacitetsutveckling bland annat genom att främja samarbete mellan INTOSAI:s regioner och medlemmar inom områden som parallellgranskningar, peer review och professionalisering av revisorer.

Riksrevisionen har även fortsatt sitt engagemang inom ramen för INTOSAI Professional Standards Committee där Riksrevisionen har varit en aktiv deltagare särskilt i underkommittéerna för utveckling av standarder för såväl finansiell revision som effektivitetsrevision. Som en del i detta engagemang har Riksrevisionen tillhandahållit personalresurser för en ledamot och en teknisk rådgivare i International Auditing and Assurance Standards Board.

INTOSAI:s regionala arbetsgrupp för Europa anordnade under våren 2014 en kongress där Riksrevisionen deltog. Riksrevisionen hade framträdande roller vid tre av de seminarier som anordnades i samband med kongressen.

Övriga aktiviteter

Under året har myndigheten tagit emot tjugotal internationella besök från främst revisionsmyndigheter, parlament, regeringar och andra myndigheter. Vidare har fyrtiotal förfrågningar och enkäter besvarats från i huvudsak andra länders revisionsmyndigheter. Riksrevisionen bidrar vidare till utveckling av effektivitetsrevisionen vid den lettiska revisionsmyndigheten genom såväl bilaterala som multilaterala möten.

Nationell omvärldsriktad verksamhet

Den nationella delen av denna verksamhetsgren omfattar externa kontakter och seminarier. Dessutom ingår vissa instruktionsenliga uppgifter: Riksrevisorernas årliga rapport, granskningsplanen, uppföljningsrapporten samt remisshantering.

Externa kontakter och seminarier

Riksrevisionen lägger stor vikt vid dialog med externa intressenter. En intressentundersökning som genomfördes 2014 visar också att Riksrevisionens närmaste intressenter efterfrågar ökad dialog med myndigheten. Utöver kontakterna med riksdagens utskott, regeringskansliet, myndigheter och andra intressenter i samband med varje enskild granskningsrapport eller inom ramen för den årliga revisionen, har Riksrevisionen under året deltagit i ett antal möten, seminarier med mera med externa intressenter.

Under året har riksrevisorerna deltagit på bland annat Upphandlingsdagarna, Stora Infradagen, ESV²²-dagen, Miljömålsdagarna 2014 och ett seminarium anordnat av Folk & Försvar och Fores.

Under Almedalsveckan deltog en riksrevisor i tre olika seminarier. En riksrevisor har under året föreläst på utbildningar i syfte att öka kunskapen om

²² ESV (Ekonomistyrningsverket).

Riksrevisionens uppdrag och roll, bland annat för högre chefer i staten och inom ramen för SNS²³ Samhällsprogram.

I juni anordnades en konferens tillsammans med Riksrevisionens parlamentariska råd för att dela erfarenheterna av riksdagens hantering av granskningsrapporter från 2011. Seminariet sammanfattades i en skrift²⁴.

Instruktionenliga uppgifter

De viktigaste iakttagelserna från årets granskningar inom effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen redovisas i den årliga rapporten. I rapporten redogörs det bland annat för Riksrevisionens satsning på granskningar inom området Staten på marknaden och myndigheter med delat ansvar. Liksom i de föregående årens årliga rapporter behandlades även myndigheternas beskrivningar av arbetet med intern styrning och kontroll. Därutöver redovisades Riksrevisionens granskningsstrategier och sammanfattningar av de rapporter som publicerats sedan den förra årliga rapporten.

Granskningsplanen innehåller en beskrivning av risker för staten och omvärldsförändringar som kan komma att påverka granskningens närmare inriktning. Vidare innehåller planen en redovisning av utgångspunkterna för granskningsverksamheten och en översiktlig presentation av den granskningsverksamhet som bedrivs inom ramen för effektivitetsrevisionen samt de granskningsrapporter som är planerade under riksdagsåret.

I uppföljningsrapporten (URA) redovisades resultatet av årets uppföljning av granskningsrapporter och modifierade revisionsberättelser. I URA 2014 redovisades en djup uppföljning av 15 granskningsrapporter som hade publicerats 2009–2010 samt en översiktlig uppföljning av 23 nyare granskningsrapporter. Eftersom djupa uppföljningar anses ge ett mer utvecklat underlag för att bedöma resultatet av Riksrevisionens verksamhet har antalet djupa uppföljningar ökat och antalet översiktliga minskat.

Som tidigare uppföljningar har visat har flertalet av rapporterna medfört åtgärder som ligger i linje med Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer. Uppföljningen av de modifierade revisionsberättelserna visade också att regeringen och de berörda myndigheterna hade vidtagit korrigerande åtgärder.

²³ SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle).

²⁴ Riksdagens behandling av Riksrevisionens granskningsrapporter, Erfarenheter från ett seminarium i riksdagen, (ISBN 9789170863608).

Kostnader för omvärldsriktad verksamhet 2014

Tabell 13 Kostnader och andra intäkter än anslag och inkomsttitel för omvärldsriktad verksamhet och för internationell uppdragsverksamhet 2012–2014 (tkr)

	2014		2013		2012	
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt
Internationell omvärldsriktad verksamhet	15 918	256	13 825	653	19 371	988
EU	4 870	0	2 923	3	2 918	–
EUROSAI	1 074	0	634	–	539	–
INTOSAI	2 355	0	2 765	13	3 927	–
FAS	1 743	0	2 965	342	4 660	837
Övrig omvärldsriktad verksamhet, internationellt	5 702	45	4 425	190	7 051	26
Internationell uppdragsverksamhet	174	211	113	105	276	125
Nationell omvärldsriktad verksamhet	7 009	0	7 324	0	9 102	13
Instruktionsenliga uppgifter	3 839	0	4 562	–	3 964	–
Externa kontakter	2 981	0	2 267	–	4 038	–
Seminarier	189	0	495	–	1 100	13
Summa	22 927	256	21 149	653	28 473	1 001

Nettokostnaderna för den internationella omvärldsriktade verksamheten har ökat med ca 2,5 miljoner kronor, framför allt beroende på ökade kostnader inom EU-samarbetet. Samtidigt har kostnaderna för FAS minskat beroende på att ordförandeskapet avslutades helt under 2014, vilket även inneburit att bidragsintäkterna från Världsbanken för denna verksamhet har upphört.

Den nationella omvärldsriktade verksamheten ligger i nivå med föregående år.

Tabell 14 Timmar för omvärldsriktad verksamhet och för internationell uppdragsverksamhet 2012–2014²⁵

	2014	2013	2012
Internationell omvärldsriktad verksamhet	13 058	14 129	14 738
EU	3 917	2 709	2 427
EUROSAI	855	698	410
INTOSAI	1 894	2 721	2 775
FAS	1 147	2 510	3 445
Övrig omvärldsriktad verksamhet, internationellt	5 077	5 381	5 429
Internationell verksamhet, avgift	168	110	252
Nationell omvärldsriktad verksamhet	5 162	6 985	7 519
Instruktionsenliga uppgifter	3 296	4 211	4 296
Externa kontakter	1 740	2 231	2 526
Seminarier	126	543	697
Summa	18 220	21 114	22 257

Den internationella omvärldsriktade verksamheten har minskat något jämfört med 2013. Det beror bland annat på att ordförandeskapet i FAS avslutades helt under 2014. Däremot har fler resurser lagts på EU-arbetet under 2014.

²⁵ Timmarna 2013 och 2012 har räknats om på grund av ändrad intern redovisningsprincip. Visstidsanställda har klassificerats om från konsultkostnader till personalkostnader.

*Avgiftsfinansierad internationell uppdragsverksamhet***Tabell 15 Intäkter och kostnader för avgiftsfinansierad internationell uppdragsverksamhet 2012–2014 (tkr)**

	2014	2013	2012
Intäkter	196	102	125
Kostnader	159	113	276
Summa	37	-11	-151

Den internationella uppdragsverksamheten har under året avsett revision av verksamheten inom Östersjöstaternas råd (Council of the Baltic Sea States).

Parlamentariska rådet

Enligt riksdagsordningen ska riksdagen för varje valperiod välja ett parlamentariskt råd som ska bestå av en riksdagsledamot från varje partigrupp. Inga suppleanter ska finnas. Med anledning av riksdagsvalet i september 2014 valdes nya ledamöter till det parlamentariska rådet i oktober.

Riksrevisionens parlamentariska råd har under året följt granskningsverksamheten i enlighet med regelverket. Rådet har fått en redogörelse för förslaget till budget för Riksrevisionen av riksrevisorerna med administrativt ansvar. Vidare har information lämnats om Riksrevisionens årsredovisning för 2013, Riksrevisorernas årliga rapport, granskningsplanen 2014/2015 samt det internationella utvecklingssamarbetet. Rådet har också fått information om Riksrevisionens riskanalys och den riskbedömning som riksrevisorerna har gjort och som är avsedd att ligga till grund för kommande granskningsområden. Riksrevisorerna har informerat om utvecklingen inom granskningsverksamheten. De har också löpande redovisat arbetet i de viktigaste granskningarna och hur granskningsplanen följs. Rådet har haft fem sammanträden under året. Rådet har också genomfört ett seminarium om erfarenheter av riksdagens förändrade behandling av Riksrevisionens granskningar. Seminariet dokumenterades i en skrift där erfarenheterna från seminariet är samlade.

Det parlamentariska rådet har under perioden januari–september 2014 bestått av följande ledamöter:

- Emma Henriksson (KD), ordförande
- Billy Gustafsson (S), vice ordförande
- Göran Pettersson (M)
- Ulf Holm (MP)
- Gunnar Andrén (FP)
- Anders Wedin Jonsson (C)
- David Lång (SD)
- Jacob Johnson (V).

I oktober 2014 valdes följande ledamöter för valperioden 2014-2018:

- Jörgen Hellman (S), ordförande
- Göran Pettersson (M), vice ordförande
- David Lång (SD)
- Agneta Börjesson (MP)
- Per-Ingvar Johnsson (C)
- Mia Sydow Mölleby (V)
- Christer Nylander (FP)
- Aron Modig (KD).

Vetenskapliga rådet

Enligt Riksrevisionens instruktion ska det finnas ett vetenskapligt råd vid myndigheten. Riksrevisionens vetenskapliga råd är ett rådgivande organ till riksrevisorerna, främst i fråga om ämnen som knyter an till strategiska och metodologiska frågeställningar.

Arbetet med Riksrevisionens vetenskapliga råd bedrivs inom ramen för en överenskommelse med Göteborgs universitet. I överenskommelsen åtar sig universitet att inom ramen för dess fria akademiska roll förmedla vetenskapliga upptäckter, kunskaper och insikter till stöd för riksrevisorernas oberoende val av granskning. Samarbetet innebär att Riksrevisionen får tillgång till den kompetens som finns inom Göteborgs universitet.

Tre rådsledamöter har utsetts vid universitetet. Utöver sina specialistkompetenser fungerar rådsledamöterna som länkar in i universitetets olika discipliner och institutioner, för att tillgodose önskemål om mångvetenskapliga perspektiv och djup i frågeställningar.

Under 2014 har två seminarier ägt rum med fokus på riskanalyser respektive konsekvenser av den demografiska utvecklingen i Sverige. Planering av fortsatt seminarieverksamhet genomförs löpande och i dialog mellan Riksrevisionen och Göteborgs universitet.

De tre rådsledamöterna vid Göteborgs universitet är

- Inger Ekman, professor vid Sahlgrenska akademien
- Maria Gustavson, fil dr vid samhällsvetenskapliga fakulteten
- Margareta Hallberg, dekan och professor vid humanistiska fakulteten.

Kompetens och personal

I detta avsnitt redovisas de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att det finns god kompetens för att nå verksamhetens mål och utföra Riksrevisionens uppdrag. Riksrevisorerna har med stöd av väsentlighetskriteriet²⁶ valt att liksom regeringens myndigheter redovisa kompetensförsörjning enligt 3 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Dessutom redovisas här personalstatistik, sjukfrånvaro, arbetsmiljö och åtgärder för att förebygga ohälsa.

Sammanfattning

Riksrevisionen strävar efter att vara en attraktiv arbetsplats för att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

Riksrevisionen har drygt 300 anställda som är placerade på kontoren i Stockholm, Uppsala, Karlstad och Jönköping. Flertalet av de anställda arbetar inom granskningsverksamheten med årlig revision respektive effektivitetsrevision. Vi har en internationell verksamhet med ett omfattande internationellt samarbete på revisionsområdet. En stor andel är akademiker och flera av dem har examen på magisternivå inom områdena företagsekonomi, nationalekonomi och statskunskap.

Riksdagen valde under våren en ny riksrevisor. För att stödja riksrevisorerna i den myndighetsövergripande uppföljningen, samordning- och planeringsfrågorna inrättades en ny befattning: planeringschef med helhetsansvar för myndighetens övergripande verksamhetsplanering.

I syfte att stärka kompetensförsörjningsfrågorna inom myndigheten återinrättades en separat HR-enhet och en ny HR-chef tillsattes.

Vidareutveckling av prioriterade områden såsom lönebildning, ledarskap och medarbetskap har fortsatt under året. I och med att de ekonomiska förutsättningarna förbättrades under 2014 tog rekryteringen fart igen och den totala personalstyrkan utökades med nio personer. Majoriteten av de nya medarbetarna har börjat inom granskningsverksamheten och framför allt inom årlig revision. För att lättare nå ut till våra rekryterande målgrupper har vi arbetat med att identifiera nya metoder och kanaler för vår annonsering. Det har dock varit svårt att rekrytera erfarna revisorer eftersom vi bland annat lönemässigt måste konkurrera med privat verksamhet, vilket har lett till ökade kostnader för denna kategori av rekryteringar.

Inom granskningsverksamheten har olika professionsanpassade utbildningar och seminarier genomförts i syfte att höja och utveckla kunskapen och kvaliteten när det gäller metodik, projektledning, kommunikation och förvaltningskunskap.

Inom ramen för det internationella utvecklingssamarbetet har medarbetare från den internationella avdelningen och myndigheten i övrigt förkovrat sig i

²⁶ Se 7 kap. 6 § föreskriften (RFS 2006:10) om tillämpningen av lagen (2006:999) med ekonomiska administrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen.

språk, kultur, metoder och säkerhet i det internationella arbetet. I det internationella utvecklingsarbetet, som innebär många olika kulturella kontakter, är det särskilt viktigt att förstå de kulturella skillnader som finns och agera professionellt utifrån dem i alla situationer. Som en vägledning och stöd för medarbetarna togs det under året fram och kommunicerades en uppförandekod för internationella uppdrag. I syfte att informera om löneavtalets innebörd och Riksrevisionens interna årliga process för lönerevisionen samt skapa rätt förväntningar hos medarbetarna genomfördes partsgemensamma informationsmöten vid tre tillfällen.

Utifrån det aktuella behovet och de olika åtgärder som har vidtagits under året görs bedömningen att Riksrevisionen sammantaget har tillräcklig och rätt kompetens för att genomföra sitt uppdrag.

Kompetens

Nedan beskrivs de åtgärder som vidtagits för att säkerställa myndighetens kompetensförsörjning. Åtgärderna bedöms ha förbättrat myndighetens möjlighet att attrahera, rekrytera och behålla rätt kompetens för att genomföra sitt uppdrag och uppnå fastställda mål.

Kompetens- och ledarskapsförsörjning

Rätt sammansättning av kompetens är nödvändig för en effektiv och god användning av myndighetens resurser. Likaså är ett bra ledarskap en viktig framgångsfaktor i en kunskapsorganisation som Riksrevisionen, och det ställer krav på såväl strategiskt som systematiskt arbete. Chefskollektivet (inklusive riksrevisorerna) består i dag av 18 chefer, (9 män och 9 kvinnor). Det råder därmed en jämn könsfördelning vilket är i enlighet med Riksrevisionens plan för kompetensförsörjning och likabehandling.

Ett stödmaterial kring medarbetarsamtal vidareutvecklades under våren, och med anledning av det fick samtliga chefer och arbetsledare en dags utbildning i kvalitativa samtal med stöd av en extern konsult.

Alla chefer har fått en introduktion till en förvaltningsstyrningsmodell som ett verktyg att förbättra och effektivisera it-verksamheten.

Ett prioriterat område för 2014 var strategisk lönebildning, och som en förberedelse inför 2014 års lönerevision genomfördes vid två chefsmöten en workshop med diskussion och grupparbeten kring prioriteringar och tydliga resultatmål på organisationsnivå.

Med anledning av en omorganisation inom verksamhetsstödet tillsattes under året en planeringschef som även ersatte den tidigare administrativa chefen, och en ny befattning som HR-chef inrättades och tillsattes under våren. Under året ersättningsrekryterades en kommunikationschef och en granskningschef samt två avdelningschefer, en inom årlig revision och en inom effektivitetsrevision.

Kompetensutveckling

Våren 2014 vidareutvecklades i samverkan med linjecheferna ett stödmaterial för medarbetarsamtal i syfte att höja kvaliteten och öka tydligheten när det gäller mål på individ- och organisationsnivå. Vidare förtydligades i stöd-materialet och vid olika informationsmöten med chefer och medarbetare kompetensbegreppets olika dimensioner samt på vilket sätt man kan mäta resultat och sätta kompetensmål utifrån dem. Det framtagna stödmaterialiet användes sedan som underlag till återkopplingssamtalen som genomfördes i början av hösten inför de lönesättande samtalen. I syfte att informera om löneavtalets innebörd och Riksrevisionens interna årliga process för lönerrevision genomfördes vid tre tillfällen partsgemensamma informationsmöten. Målet var att höja kunskapen och skapa realistiska förväntningar bland medarbetarna. Mötena gav också möjlighet till en konstruktiv dialog mellan arbetsgivaren, de fackliga organisationerna och medarbetarna, vilket bidrog till en ökad samsyn och förståelse för myndighetens lönepolitik.

Etik och värdegrund

Under 2014 fortsatte det arbete som påbörjades 2013 med att implementera och levandegöra myndighetens etikregler och värderingar i det dagliga arbetet och vad rollen som statstjänsteman innebär i praktiken.

Etik, värdegrund och statstjänstemannarollen har tagits upp i samband med myndighetsgemensam introduktionsutbildning och vid olika avdelnings- och enhetsmöten. En uppskattad myndighetsdag genomfördes i början av hösten med den övergripande innebörden Riksrevisionens värdeord och vikten av en gemensam värdegrund samt medarbetarskapets betydelse för en framgångsrik organisation. Dagen ägnades åt olika grupparbeten och diskussioner kring betydelsen av att arbeta mer gränsöverskridande mellan olika organisatoriska enheter i syfte att öka och förbättra förståelsen, kommunikation och samarbetet inom myndigheten och på vilket sätt man kan göra detta. Under myndighetsdagen framkom många idéer på hur Riksrevisionen skulle kunna arbeta mer öppet och gränsöverskridande. Dessa diskuterades därefter i chefskretsen och några av dem gjorde avtryck i 2015 års verksamhetsplan som konkreta uppdrag.

Kompetensutveckling inom årlig revision

Under året gavs kurser inom det femåriga utbildningsprogram som Riksrevisionen anordnar. I utbildningen ingår från och med 2013 ett prov (tidigare två prov) efter tre till fem års yrkeserfarenhet varvat med utbildning. Yrkesutbildningens längd är beroende av längden på den genomförda teoretiska universitetsutbildningen; det krävs en teoretisk och praktisk utbildning om totalt åtta år innan ett prov kan genomföras. Utbildningen och provet ska motsvara den som ges för revisorer inom den privata sektorn, men med fokus på det regelverk som gäller för statlig verksamhet. Syftet är att säkerställa att revisorerna inom den årliga revisionen har tillräckliga teoretiska kunskaper för att utföra

revision inom statlig verksamhet och förmåga att i praktiken tillämpa sådana kunskaper. Provverksamheten genomfördes liksom tidigare år i samarbete med Revisorsnämnden.

Under 2014 godkändes fyra av de åtta revisorer som genomförde provet. Provverksamheten genomfördes inte under 2013 på grund av att för få revisorer motsvarade de ökade kraven på totalt åtta års utbildning och yrkeserfarenhet.

Vid utgången av 2014 fanns 65 revisorer inom den årliga revisionen som har klarat Riksrevisionens prov eller är auktoriserade revisorer.

De ansvariga revisorerna har ett delegerat ansvar i organisationen för vart och ett av den årliga revisionens uppdrag, vilket innebär att de ansvarar för revisionsarbetet och för att underteckna revisionsberättelser och revisorsintyg. Alla ansvariga revisorer uppfyller de interna kompetenskraven.

Under 2014/2015 genomförs för andra gången en fördjupad utbildning inom statlig förvaltning, i samarbete med Södertörns högskola. Utbildningen består av nio seminarietillfällen med föreläsare från forskning och praktiker från olika verksamheter och områden inom den offentliga sektorn. Under 2014 genomfördes fem seminarier i serien Förändring och styrning i staten, och under 2015 kommer ytterligare fyra seminarier att genomföras. Kursen avslutas med att deltagarna får skriva en uppsats där någon eller några av de aspekter som tagits upp i seminarierna behandlas. De som fullföljer seminarieserien och skriver en uppsats får 7,5 högskolepoäng. Södertörns högskola ansvarar för examinationen och samordningen av seminarierna. Detta är en samordnad satsning för både effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen.

Kompetensutveckling inom effektivitetsrevision

Den interna utbildningen för effektivitetsrevisorer består av en grundutbildning (nivå 1 och 2), en fortsättningsutbildning (nivå 3) och en seminarieverksamhet. Den interna utbildningen ska utgå från deltagarnas egna granskningar och varva teori med praktiska övningar. Viktiga kompetensområden att utveckla och befästa är revisionsmetodik, utredningsmetodik, kunskap om statlig förvaltning, projektarbete samt skriftlig och muntlig kommunikation.

Under 2014 har kurser genomförts inom bland annat områdena revisionsmetodik, utvärderingsmetodik, kvalitativ metod och tolkning, projektledning, förvaltningskunskap och muntlig kommunikation. Vissa kurser har genomförts tillsammans med årlig revision. Under 2014/2015 genomförs för andra gången en fördjupad utbildning inom statlig förvaltning, i samarbete med Södertörns högskola. Detta är en samordnad satsning för både effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen.

Kompetensutveckling inom internationellt utvecklingssamarbete

I november arrangerades två professionsdagar för det internationella utvecklingssamarbetet där medarbetare från såväl den internationella avdelningen

som från övriga delar av myndigheten deltog för att uppdatera sig i frågor kring metoder och säkerhet i det internationella utvecklingssamarbetet. Under året har en reguljär kompetensutveckling skett i såväl säkerhetsfrågor som språk. Därutöver har medarbetare deltagit i kurser inom ramen för kompetensutveckling för årlig revision respektive effektivitetsrevision.

Användning av extern kompetens och internt kompetensutbyte

En viktig strategisk fråga för Riksrevisionen är att utnyttja den egna samlade kompetensen på bästa sätt och vid behov komplettera den dels genom samarbete med universitet och högskolor, dels genom att anlita extern kompetens inom både revision och verksamhetsstöd. För att kunna leverera en jämn produktion till riksdagen är en viktig komponent att hyra in tillfällig personal och specialistkompetens. Det senare avser till exempel akademiskt avancerad kunskap och specialistkompetens inom it-revision. Extern kompetens utgör dessutom ett viktigt stöd för kärnverksamheten vid verksamhets- och kompetensutveckling.

Användning av extern kompetens

Tabell 16 Kostnader för extern kompetens inom hela myndigheten 2012–2014 (tkr)²⁷

	2014	2013	2012
Kärnverksamheten	13 303	6 842	18 586
Årlig revision	8 253	4 283	9 373
Effektivitetsrevision	2 700	1 672	6 714
Internationellt utvecklingssamarbete	1 823	700	1 875
Omvärldsriktad verksamhet	527	187	624
Stödverksamheten	20 977	10 730	25 561
Kompetensutveckling	1 935	1 040	1 932
Kompetens- och resursförstärkning	19 042	9 690	23 629
Summa	34 280	17 572	44 147

Kostnaderna för extern kompetens har som framgår ökat jämfört med föregående år (16,7 miljoner kronor). Det relativt låga utfallet 2013 var främst resultatet av de åtgärder som då genomfördes med hänsyn till det ekonomiska läget. Konsultanvändningen under 2014 har främst avsett it-experter och allmän resursförstärkning inom årlig revision samt anlitan av särskild kompetens för effektivitetsrevisionen.

De ökade kostnaderna inom verksamhetsstödet med ca 10,2 miljoner kronor beror främst på satsningar på it-stöd och mer ändamålsenliga processer i hela organisationen. Satsningarna avser bland annat en utvecklad it-arkitektur, ett nytt diariesystem samt förbättring av funktionaliteten på den interna och externa webbplatsen.

²⁷ Kostnaderna 2013 och 2012 har räknats om på grund av ändrad intern redovisningsprincip. Visstidsanställda har klassificerats om från konsultkostnader till personalkostnader.

Internt kompetensutbyte

Utbyten av kompetens syftar till att utnyttja medarbetarnas kompetens och erfarenheter så effektivt som möjligt samt bidra till kunskapsuppbyggnad inom myndigheten.

Under 2014 har samverkan såväl mellan som inom verksamhetsgrenarna i stora delar varit som under tidigare år. Effektivitetsrevisorernas deltagande i den årliga revisionen av myndigheternas resultatredovisningar har dock varit något större än tidigare. Årliga revisorer har bidragit med sin expertis i samband med effektivitetsgranskningar samt med underlag till verksamhetsplanering och riskanalys när detta har bedömts vara lämpligt. Deltagandet i Riksrevisionens internationella arbete är också en viktig del i medarbetarnas omvärldsbevakning och kompetensutveckling.

Personal

Anställda och tjänstlediga

Antalet anställda i tjänst per den 31 december har ökat med 9 personer från 2013 till 2014.

Tabell 17 Antal anställda per den 31 december 2012–2014

	2014	2013	2012
Anställda totalt	332	318	342
varav kvinnor	186	175	192
varav män	146	143	150
varav tjänstlediga	25	20	22
Anställda exkl. tjänstlediga	307	298	320
varav visstidsanställda	7	5	7

Under 2014 var det 31 personer som jämfört med 32 år 2013 slutade eller gick på tjänstledighet, varav 3 (4) var visstidsanställda. Under året gick 11 (4) personer i pension. Vidare började 39 (13) personer och 4 (1) återkom från tjänstledighet. Ytterligare 8 (4) personer anställdes för en viss tid. De nyanställda kan huvudsakligen hänföras till granskningsverksamheten.

Tabell 18 Antal anställda inom professionerna per den 31 december 2012–2014

	2014	2013	2012
Hela myndigheten	332	318	342
Årlig revision	123	113	114
Effektivitetsrevision	112	108	121
Övrigt	97	97	107

Antalet anställda per den 31 december 2014 uppdelat per profession är 112 personer inom effektivitetsrevisionen, varav 6 visstidsanställda, 123 personer inom årlig revision, samt 97 personer inom kategorin övrigt, varav 1 visstidsanställd.

Antalet anställda på kontoren utanför Stockholm var per den 31 december 2014 17 personer i Karlstad, 17 i Uppsala (varav 2 stycken tjänstlediga) samt 22 i Jönköping. På dessa kontor arbetar medarbetarna enbart inom årlig revision. På kontoret i Stockholm arbetar 276 personer inom såväl årlig revision som effektivitetsrevision, internationell verksamhet och övrig stödverksamhet. Av dessa 276 personer är 7 visstidsanställda och 23 tjänstlediga.

Tabell 19 Personalomsättning²⁸ 2012–2014 (procent)

	2014	2013	2012
Hela myndigheten	10	9	12
Årlig revision	9	6	13
Effektivitetsrevision	16	11	14
Övrigt	3	11	11

Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år och är nu 10 procent. Effektivitetsrevisionens personalomsättning har ökat relativt mycket, från 11 procent 2013 till 16 procent 2014. Årlig revision har ökat med 3 procent jämfört med föregående år. Att myndighetens totala personalomsättning inte har ökat med mer än 1 procent förklaras främst av att färre personer har slutat inom kategorin övrigt, och därmed har personalomsättningen minskat från 11 procent till 3 procent i den kategorin.

²⁸ Personalomsättningen på Riksrevisionen beräknas genom att antalet avgångar divideras med medelantalet anställda i tjänst.

*Sjukfrånvaro***Tabell 20 Sjukfrånvaro 2012–2014 (procent)**

	2014	2013	2012
Total sjukfrånvaro*	2,5	3,2	2,2
varav:			
Kvinnor	2,6	4,2	2,9
Män	2,4	1,9	1,3
Anställda 29 år och yngre	1,2	1,9	1,2
Anställda 30–49 år	1,9	2,6	2,4
Anställda 50 år och äldre	4,0	4,6	2,4
Av total sjukfrånvaro avser:			
Andelen långtidssjuka (60 dagar eller mer)	52,4	47,7	46,7
Andelen långtidssjuka av total ordinarie arbetstid**	1,3	1,5	1,0

* I förhållande till total ordinarie arbetstid.

** Total sjukfrånvaro i procent multiplicerad med andelen långtidssjuka (60 dagar eller mer) i procent.

Den totala sjukfrånvaron har sedan 2013 minskat med 0,7 procent och denna minskning står framför allt kvinnorna för. I gruppen 29 år och yngre har sjukfrånvaron minskat och ligger på ungefär samma siffror som 2012. Likaså har sjukfrånvaron minskat i gruppen 30-49 år och är nu lägre än 2012 års nivå. I gruppen 50 år och äldre har en minskning skett, men sjukfrånvaron är fortfarande relativt hög. Långtidssjukskrivningarna har ökat med 4,7 procent jämfört med 2013. Denna ökning mellan åren 2013 och 2014 kan främst hänföras till olycksrelaterad sjukfrånvaro.

Arbetsmiljö och åtgärder för att förebygga ohälsa

Riksrevisionen är en kunskapsorganisation vars främsta resurs är medarbetarna. Ett led i att vidareutveckla verksamheten och att vara en attraktiv arbetsplats och arbetsgivare är att kontinuerligt följa upp och analysera arbetsmiljön.

Under året skedde en större ombyggnation och modernisering av myndighetens lokaler i Stockholm som gjorde det möjligt för vår internationella avdelning att flytta in i samma kontorsbyggnad som den övriga verksamheten. Vidare innebar ombyggnationen att det skapades ett gemensamt lunchrum med konferensmöjligheter, i syfte att underlätta och främja personliga möten och kunskapsöverföring mellan medarbetarna inom organisationen. Efter ombyggnationen och flytten till nya arbetsplatser har personalen erbjudits besök av en ergonom för att utforma sin nya arbetsplats på ett optimalt sätt.

Riksrevisionen erbjuder sina anställda olika möjligheter till friskvård i syfte att förebygga ohälsa och förstärka friskfaktorer. Detta sker genom att subventionera olika friskvårdsaktiviteter, däribland massage på arbetsplatsen samt en friskvårdstimme per vecka. Vid ohälsa genomför myndigheten nödvändig rehabilitering med stöd av företagshälsovård och annan expertis.

Intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sitt verksamhetsansvar. Denna process ska omfatta riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation.²⁹

Riksrevisionen leds av tre riksrevisorerna som väljs av riksdagen.³⁰ En av riksrevisorerna är riksrevisor med administrativt ansvar och ansvarar för den administrativa ledningen av myndigheten. Denna riksrevisor ansvarar inför riksdagen för verksamheten och ska se till att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att Riksrevisionen hushållar väl med statens medel. Riksrevisorn med administrativt ansvar beslutar om årsredovisningen för Riksrevisionen och lämnar ett intygande om myndighetens interna styrning och kontroll.³¹

Riksrevisorn med administrativt ansvar redovisar här nedan underlag till sitt ställningstagande avseende intern styrning och kontroll 2014.

Riksrevisionens process för intern styrning och kontroll

Riskanalysen görs för att identifiera de omständigheter som utgör en risk för att verksamhetens mål inte ska uppnås. Det innebär att risker identifieras och värderas och att beslut fattas om hanteringen av riskerna. Riskanalysen uppdateras vid behov för att säkerställa att den omfattar förändringar som väsentligen påverkar tidigare identifierade, värderade och hanterade risker.

Processen för intern styrning och kontroll är en integrerad del av planeringen, genomförandet och uppföljningen av verksamheten. Processen omfattar även att hantera och åtgärda incidenter som inträffar (incidentrapportering). Merparten av de identifierade riskerna ligger inom en risknivå som ledningen har bedömt som acceptabel. Riskanalysen visar på några förbättringsområden som har tagits hand om löpande under året eller som ingår i verksamhetsplaneringen för 2015. Bland åtgärdade risker märks i första hand ett nytt diariesystem och en utvecklad modell för riskanalys av staten.

Ställningstagande av riksrevisorn med administrativt ansvar

De identifierade förbättringsområdena är inte så väsentliga att de påverkar bedömningen av och innehållet i årsredovisningen. Med utgångspunkt i denna process för intern styrning och kontroll, självvärdering, hanteringen av identifierade risker, underställda chefers intygande samt internrevisionens och externrevisionens granskningar bedömer jag att den interna styrningen och kontrollen vid Riksrevisionen är betryggande.

²⁹ Enligt 40 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen.

³⁰ Enligt 13 kap. 8 § Regeringsformen.

³¹ Enligt 4 a § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad i anslagsdirektiv	15 000	15 000	15 000	17 000	30 000
Utnyttjad	6 026	3 204	4 947	6 955	7 819
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i anslagsdirektiv	35 073	34 228	34 068	33 903	33 580
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	209	286	618	788	174
Räntekostnader	–	–	–	–	–
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt					
anslagsdirektiv*	150	200	100	500	600
Avgiftsintäkter**	329	427	303	573	869
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	139 247	131 742	125 166	120 168	120 692
Anslagskredit					
Beviljad					
Utgiftsområde 2 anslag 1:15 Riksrevisionen, ramanslag	9 322	15 114	9 021	8 971	8 874
Utgiftsområde 7 anslag 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete, ramanslag	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Utnyttjad					
Utgiftsområde 2 anslag 1:15 Riksrevisionen, ramanslag	–	–	7 019	–	–
Utgiftsområde 7 anslag 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete, ramanslag	–	–	1 048	–	–
Anslagssparande					
Utgiftsområde 2 anslag 1:15 Riksrevisionen, ramanslag	18 595	16 003	–	14 526	2 341
Utgiftsområde 7 anslag 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete, ramanslag	921	528	–	883	3 919
Bemyndiganden					
Tilldelade bemyndiganden	20 000	22 000	30 000	28 000	26 000
Utestående åtaganden	5 594	17 325	19 505	13 757	23 097

(tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st.)	269	281	293	279	287
Medelantalet anställda (st.)	298	310	319	305	313
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 226	1 106	1 225	1 138	1 143
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	37	- 11	- 151	7 368	-1 298
Balanserad kapitalförändring	524	535	686	4 065	5 363

* Avser beräknade avgiftsintäkter för uppdragsverksamhet.

** Avgiftsintäkter för uppdragsverksamheten 2014 uppgick till 196 tkr.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(tkr)	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		330 842	311 466
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	329	427
Intäkter av bidrag		5	333
Finansiella intäkter	2	268	347
Summa		331 444	312 573
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	– 242 461	– 244 777
Kostnader för lokaler		– 26 716	– 26 639
Övriga driftkostnader	4	– 60 020	– 38 949
Finansiella kostnader	5	– 99	– 153
Avskrivningar och nedskrivningar		– 2 111	– 2 066
Summa		–331 407	–312 584
Verksamhetsutfall		37	–11
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	6	139 247	131 742
Medel som tillförts statens budget från upp- bördsverksamhet		– 139 247	– 131 742
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		3 632	3 923
Övriga erhållna medel för finansiering av bi- drag	7	167	103
Lämnade bidrag	8	– 3 799	– 4 026
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	37	–11

Balansräkning

(tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	0	0
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	1 235	905
Summa		1 235	905
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	167	172
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13	5 774	2 005
Summa		5 941	2 177
Fordringar			
Kundfordringar		9	35
Fordringar hos andra myndigheter		22 009	17 813
Övriga kortfristiga fordringar	14	28	59
Summa		22 046	17 907
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	8 716	8 042
Övriga upplupna intäkter		13 053	9 998
Summa		21 769	18 040
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	-49 107	-34 131
Summa		-49 107	-34 131
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		51 145	38 668
Kassa och bank		79	355
Summa		51 224	39 023
SUMMA TILLGÅNGAR		53 108	43 921

(tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskaptal	17		
Statskapital		35	35
Balanserad kapitalförändring		524	535
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	37	-11
Summa		596	559
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	518	1 141
Övriga avsättningar	19	1 518	1 564
Summa		2 036	2 705
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	20	6 026	3 204
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		7 716	6 939
Leverantörsskulder		9 283	5 149
Övriga kortfristiga skulder	21	4 798	4 421
Summa		27 823	19 713
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	22	22 653	20 944
Summa		22 653	20 944
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		53 108	43 921
Ansvarsförbindelser	23	0	2 547

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt anslagsdirektiv	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 2 anslag 1:15 Riksrevisionen, ramanslag	16 003	310 732	-6 934	319 801	-301 206	18 595
Utgiftsområde 7 anslag 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsarbete, ramanslag	528	40 000	0	40 528	-39 607	921
Summa	16 531	350 732	-6 934	360 329	-340 813	19 516

Anslagskrediten för anslaget 1:15 uppgår till 9 322 tkr och för anslaget 1:5 till 1 200 tkr.

Redovisning mot inkomsttitel (tkr)

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
2558 Avgifter för årlig revision	121 800	139 247
Summa	121 800	139 247

Redovisning mot bemyndiganden (tkr)

Anslag 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsarbete, ramanslag, utgiftsområde 7

	Not 24	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	De utestående åtagandenas fördelning per år		
					2015	2016	2017
Summa		20 000	17 325	5 594	4 460	1 134	0

Tilläggsupplysningar och noter

Tillämpade redovisningsprinciper

Riksrevisionens redovisning följer god redovisningssed och lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen (REA-lagen). Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen. Maskinella avrundningar kan ge smärre differenser vid manuella summeringar.

Enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen ta ut en avgift för den årliga revisionen. Avgiften ska bestämmas efter den tid som behövs för att fullgöra uppdraget och utifrån en tidstaxa³² som följer av lönenivån för dem som deltar i granskningen. Ersättning för direkta kostnader för konsulter, resor och liknande bestäms separat. Kostnader för inrikes resor hanteras som en indirekt kostnad för revisionsobjektet trots att det är en direkt kostnad för Riksrevisionen. Anledningen är att ett enskilt revisionsobjekt inte ska påverkas av personalsammansättningen inom den årliga revisionens team, dvs. revisionsobjektet ska inte belastas med resekostnader på grund av att teamet består av personal från olika kontor i landet.

Riksrevisionens gemensamma kostnader fördelas utifrån närvarotid i de olika verksamhetsgrenarna. Myndighetens gemensamma kostnader består av kostnader för myndighetens ledning (inklusive det parlamentariska rådet och vetenskapliga rådet) och kostnader för verksamhetsstödet såsom administration, lokaler, utrustning, inventarier, utbildningskostnader, förvaltningskostnader och kostnader för verksamhetsutveckling med mera.

Utbetalningar av bidrag som finansieras med anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd redovisas som transferering i resultaträkningen.

³² Riksdagen har beslutat om en högsta taxenivå.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr redovisas som anläggningstillgångar. Förbättringsutgifter på annans fastighet aktiveras om anskaffningsvärdet för ny-, till- och ombyggnationer uppgår till minst 100 tkr. Balanserade utgifter för utveckling aktiveras om anskaffningsvärdet uppgår till minst 300 tkr. I anläggningstillgångar ingår ett konstverk som överfördes från Statens konstråd 2008. Anläggningstillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd.

Tillämpade avskrivningstider:

Balanserade utgifter för utveckling	3–5 år
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	3–5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–6 år ³³
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3–7 år

Fordringar och skulder

Fordringarna har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Skulder har tagits upp till nominellt belopp. Fordringar och skulder i utländsk valuta har tagits upp till balansdagens kurs.

Brytdag

Av 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring framgår det att alla myndigheter ska tillämpa en så kallad brytdag då den löpande bokföringen för perioden ska avslutas. Brytdagen infaller den 5 januari. Efter brytdagen tillförs räkenskaperna främst bokslutstransaktioner som bland annat innefattar periodavgränsningsposter. Som periodavgränsningspost bokförs förutbetalda kostnader, upplupna intäkter, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter vars belopp överstiger 50 tkr.

Avsättningar

Riksrevisionen har gjort avsättningar för avtalade pensioner till personal som har beviljats delpension och chefspension.

³³ Avskrivningstiden är dock inte längre än hyreskontraktets varaktighet.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2014	2013
	Intäkter av uppdragsverksamhet	196	102
	Intäkter enligt 18 § REA-lagen	96	67
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	37	258
	Summa	329	427
Not 2	Finansiella intäkter	2014	2013
	Ränteintäkter avseende räntekontot i		
	Riksgäldskontoret	209	286
	Övriga finansiella intäkter	59	61
	Summa	268	347
Not 3	Kostnader för personal	2014	2013
	Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	152 888	156 708
	Arbetsgivaravgifter, pensionspremier, andra avgifter enligt lag och avtal samt övriga personalkostnader	89 573	88 069
	Summa	242 461	244 777
Not 4	Övriga driftkostnader	2014	2013
	Summa	60 020	38 949

Ökningen om 21 071 tkr beror huvudsakligen på konsultkostnader om 16 000 tkr, varav 2 400 tkr avser datakonsulter och 13 600 tkr övriga konsulttjänster.

Not 5	Finansiella kostnader	2014	2013
	Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	15	46
	Räntekostnader	20	15
	Kursförluster	39	71
	Övriga finansiella kostnader	25	21
	Summa	99	153
Not 6	Uppbördsverksamhet	2014	2013
	Intäkter av avgifter för årlig revision enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.	139 247	131 742
	Summa	139 247	131 742
Not 7	Transfereringar		
	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag avser medel från EU till samarbetsprojekt i Serbien.		
Not 8	Lämnade bidrag	2014	2013
	<i>Lämnade bidrag till statliga myndigheter</i>		
	Göteborgs universitet	0	155
	<i>Lämnade bidrag som finansieras av medel från EU</i>		
	Samarbetsprojekt i Serbien	167	103
	<i>Lämnade bidrag till projekt inom det internationella utvecklingsarbetet</i>		
	AFROSAI-E	2 703	2 461
	Bosnien	473	723
	Moldavien	180	330
	Kosovo	184	65
	Övrigt	92	189
	Summa	3 799	4 026
Not 9	Årets kapitalförändring	2014	2013
	Avgiftsfinansierad verksamhet		
	– internationella uppdrag	37	–11
	Summa	37	–11

Balansräkning

Not 10	Balanserade utgifter för utveckling	2014	2013
	<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	17 444	17 444
	<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	17 444	17 444
	<i>Ingående ackumulerade avskrivningar</i>	-17 444	-17 444
	<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-17 444	-17 444
	Bokfört värde	0	0
Not 11	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2014	2013
	<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	3 259	3 210
	Årets anskaffningar	639	49
	<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	3 898	3 259
	<i>Ingående ackumulerade avskrivningar</i>	-2 354	-2 077
	Årets avskrivningar	-309	-277
	<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-2 663	-2 354
	Bokfört värde	1 235	905
Not 12	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2014	2013
	<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	16 365	16 365
	Årets anskaffningar	149	0
	<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	16 514	16 365
	<i>Ingående ackumulerade avskrivningar</i>	-16 193	-15 950
	Årets avskrivningar	-154	-243
	<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-16 347	-16 193
	Bokfört värde	167	172
Not 13	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2014	2013
	<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	25 407	25 777
	Årets anskaffning	5 417	55
	Årets utrangeringar	-26	-425
	<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	30 798	25 407
	<i>Ingående ackumulerade avskrivningar</i>	-23 402	-22 281
	Årets avskrivningar	-1 648	-1 545
	Årets utrangeringar	26	424
	<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-25 024	-23 402
	Bokfört värde	5 774	2 005

Not 14	Övriga kortfristiga fordringar	2014	2013
	Kundfordringar avseende revision av bolag och stiftelser	24	56
	Övriga kortfristiga fordringar	4	3
	Summa	28	59
Not 15	Periodavgränsningsposter	2014	2013
	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	6 236	6 228
	Övriga förutbetalda kostnader	2 480	1 814
	Summa	8 716	8 042
	Övriga upplupna intäkter		
	Upplupna intäkter årlig revision	12 975	9 998
	Övriga upplupna intäkter	78	0
	Summa	13 053	9 998
Not 16	Avräkning med statsverket	2014	2013
	Uppbörd		
	<i>Ingående balans</i>	-23 939	-24 551
	Redovisat mot inkomsttitel	-139 247	-131 742
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	133 595	132 354
	<i>Skulder avseende uppbörd</i>	-29 591	-23 939
	Anslag i räntebärande flöde		
	<i>Ingående balans</i>	-16 531	8 067
	Redovisat mot anslag	340 813	317 687
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-350 732	-342 285
	Återbetalning av anslagsmedel	6 934	0
	<i>Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-19 516	-16 531
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	<i>Ingående balans</i>	6 339	8 636
	Redovisat under året enligt undantagsregeln	0	-2 297
	Redovisat under året	-6 339	0
	<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	0	6 339

Övriga fordringar/skulder på statens central-konto

<i>Ingående balans</i>	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	134 354	133 313
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-760	-959
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-133 594	-132 354
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto</i>	0	0
<i>Summa Avräkning med statsverket</i>	-49 107	-34 131

Riksrevisionen har beslutat att tillämpa 6 § REA-lagen avseende kostnadsmässig anslagsavräkning för den semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag. Detta innebär att hela semesterkulden som avser intjänade dagar till och med 2008 återfördes mot anslag per den 31 december 2014.

Not 17 Förändring av myndighetskapital

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
<i>Utgående balans 2013</i>	35	535	-11	559
<i>Ingående balans 2014</i>	35	535	-11	559
Föregående års kapitalförändring	0	-11	11	0
Årets kapitalförändring	0	0	37	37
<i>Utgående balans 2014</i>	35	524	37	596

Statskapital avser konst som under 2008 överfördes från Statens Konstråd.

Not 18	Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2014	2013
	<i>Ingående avsättning</i>	1 141	2 339
	Årets pensionskostnad	132	304
	Årets pensionsutbetalningar	-755	-1 502
	<i>Summa utgående avsättning</i>	518	1 141
Not 19	Övriga avsättningar	2014	2013
	<i>Avsättning till trygghetsmedel</i>		
	<i>Ingående avsättning</i>	1 564	1 415
	Årets avsättning	461	476
	Årets utnyttjade medel	-507	-327
	<i>Summa utgående avsättning</i>	1 518	1 564

Not 20	Lån i Riksgäldskontoret	2014	2013
	<i>Ingående skuld</i>	3 204	4 947
	Årets nya lån	4 863	346
	Årets amorteringar	-2 041	-2 089
	<i>Utgående skuld</i>	6 026	3 204
	Beviljad låneram	15 000	15 000
Not 21	Övriga kortfristiga skulder	2014	2013
	Personalens källskatt	4 661	4 311
	Övriga kortfristiga skulder	137	110
	<i>Summa</i>	4 798	4 421
Not 22	Periodavgränsningsposter	2014	2013
	Upplupna kostnader		
	Semester- och löneskuld inklusive avgifter	19 642	19 564
	Övriga upplupna kostnader	3 011	1 380
	<i>Summa</i>	22 653	20 944
Not 23	Ansvarsförbindelser		
	Riksdagen har bifallit finansutskottets förslag i Riksdagsskrivelse 2013/14:299 den 4 juni 2014 som finansutskottet lämnade i sitt betänkande 2013/14:FiU35 Riksrevisionens årsredovisning 2013. Riksrevisionen har arbetsgivaransvaret och det ekonomiska ansvaret för riksrevisorernas chefspensioner. Avsättningen för chefspensioner för riksrevisorer ska från och med räkenskapsåret 2015 redovisas mot anslag på utgiftsmässig grund. Framtida kostnader för chefspensioner redovisas inte som en ansvarsförbindelse per den 31 december 2014.		
Not 24	Redovisning mot bemyndiganden		
	Riksrevisionens insatser i det internationella utvecklingssamarbetet löper ofta över flera år. Riksrevisionen bemyndigas därför att ingå åtaganden som medför utgifter under senare budgetår än det år statens budget avser. De utestående åtagandena är låga vilket främst beror på att planerade nya samarbetsavtal inte ingicks under 2014 utan kommer att tecknas under 2015.		

Uppgifter om ledande befattningshavare

Riksrevisionen ska enligt 7 kap. 10 § föreskriften (RFS 2006:10) om tillämpningen av lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen redovisa uppgifter relaterade till styrelseledamöter, rådsledamöter och ledande befattningshavare enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Riksrevisionen ska uppge vilka uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamot i aktieföretag (utredningsuppdrag i myndighetsform ingår inte i sammanställningen) som dessa personer har haft. Myndigheten ska även redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som har betalats ut till dessa personer under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som har avtalats för var och en.

Uppgifter om andra uppdrag för ledamöter i Riksrevisionens parlamentariska råd

UPPGIFTER FÖR ORDINARIE LEDAMÖTER FÖR 2014

Gunnar Andrén	–
Agneta Börjesson	Ledamot i Riksbanksfullmäktige
Billy Gustafsson	Ersättare i styrelsen Norrköping hamn och stuveri AB
Jörgen Hellman	–
Emma Henriksson	Ledamot i insynsrådet för Allmänna reklamationsnämnden
Ulf Holm	Ledamot i Kronofogdemyndighetens insynsråd
Jacob Johnson	–
Per-Ingvar Johnsson	Styrelsesuppleant i Nymö Norregård Sixten Johnsson & Co AB
Anders Wedin Jonsson	Ledamot i Socialstyrelsens insynsråd, Styrelseordförande i Randello AB
David Lång	–
Aron Modig	–
Mia Sydow Mölleby	–
Christer Nylander	Styrelseledamot i Liberal information AB
Göran Pettersson	Ledamot av Statens ansvarsnämnd Ledamot i Riksdagens ansvarsnämnd Styrelseledamot i Hallstavik Invest AB

Ersättningar och förmåner som har betalats ut under 2014

(kronor)

RIKSREVISORER

Claes Norgren	1 629 726
Jan Landahl	1 533 394
Margareta Åberg	887 157 <i>från 2014-06-01</i>

LEDAMÖTER I DET PARLAMENTARISKA RÅDET

Agneta Börjesson	3 636 <i>från 2014-10-01</i>
Jörgen Hellman	18 180 <i>från 2014-10-01</i>
Per-Ingvar Johnsson	3 636 <i>från 2014-10-01</i>
Aron Modig	3 636 <i>från 2014-10-01</i>
Mia Sydow Mölleby	3 636 <i>från 2014-10-01</i>
Christer Nylander	3 636 <i>från 2014-10-01</i>
Gunnar Andréén	12 164 <i>2014-01-01–2014-09-30</i>
Billy Gustafsson	41 765 <i>2014-01-01–2014-09-30</i>
Emma Henriksson	54 870 <i>2014-01-01–2014-09-30</i>
Ulf Holm	12 164 <i>2014-01-01–2014-09-30</i>
Jacob Johnson	11 814 <i>2014-01-01–2014-09-30</i>
Anders Wedin Jonsson	11 114 <i>2014-01-01–2014-09-30</i>
David Lång	15 100 <i>Hela året</i>
Göran Pettersson	25 099 <i>Hela året</i>